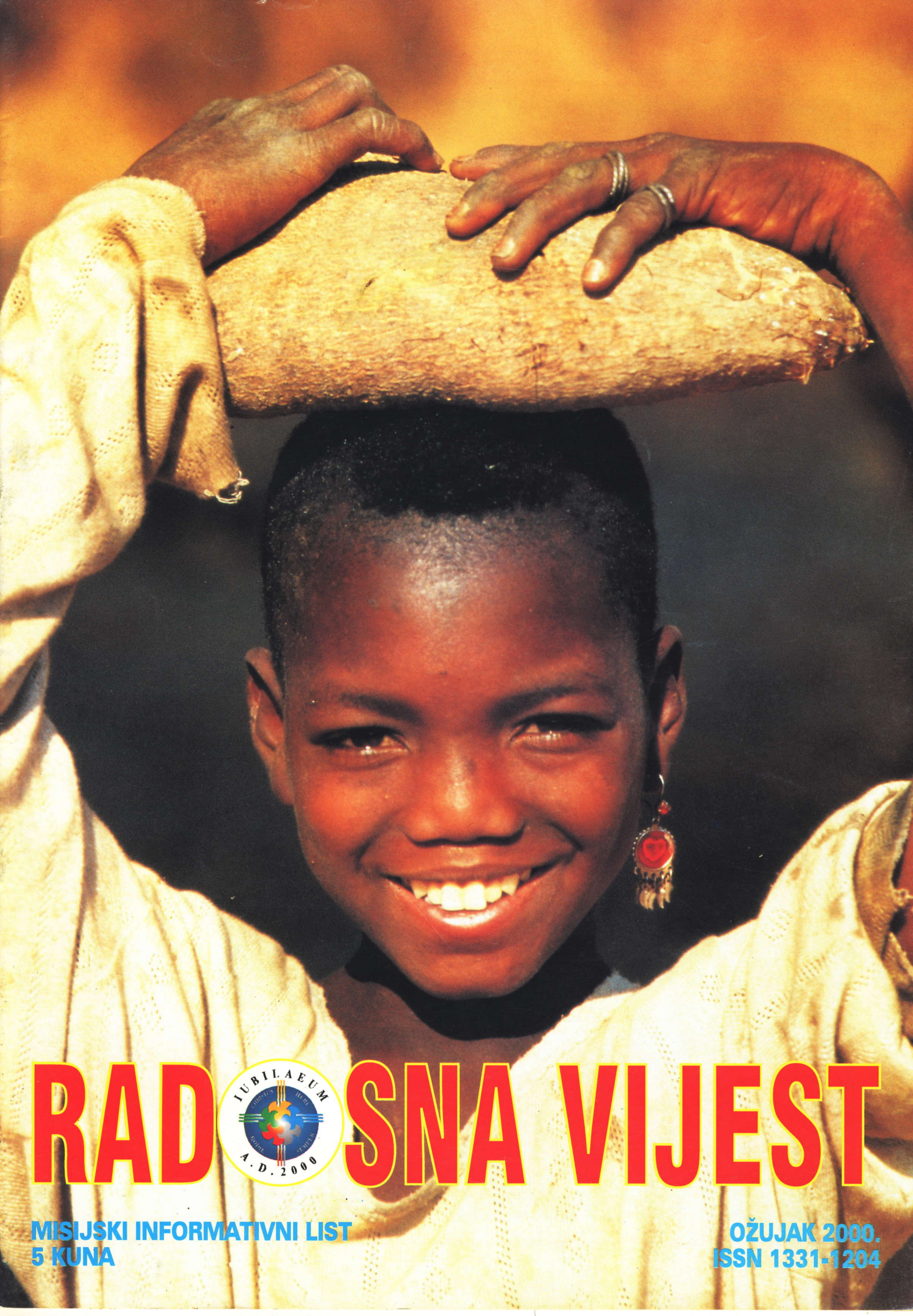

RADOSNA VIJEST

MISIJSKI INFORMATIVNI LIST
5 KUNA

OŽUJAK 2000.
ISSN 1331-1204

Pomaže Isusu nositi križ

SADRŽAJ

RADOSNA VIJEST
Godina XXIX.
Broj 3 (313) - 2000.

Pomaže Isusu nositi križ..........2
Uvodnik..........3
Cijela župa na nogama..........4
Pod kotačima..........5
Što je rekla ravnica..........6
Nafta dvadeset prvog stoljeća...7
Iz torbe pučkog misionara..........8
Imam ovu bolest, ali nisam sam..........9
Događaj Riječi..........10
Progoni kršćana u Turskoj......11
Pismo s. Silvine..........11
Hrvatski biskup među urođenicima..........12
Golotinja u Radosnoj vijesti...13
Jedan drugi Peru (XLIV)..........14
Susret misionara..........14
Ujedinjeni u molitvi i svetoj misi..........15
Afrička žena..........16-17
Misijski velikani..........16-17
Prikupljamo za gladne crnčiće..........18
Vijesti..........19
Susret misionara 1999. (7) .20-21
Prijatelji HKR-a školuju buduće svećenike u Kamerunu..........21
Pismo misiona..........22
Pitanja i odgovori..........22
Darovatelji..........23

NASLOVNA STRANICA

Djevojčica iz plemena Peulh - Benin

ZADNJA STRANICA

Jedna od stotina frizura Benin

Već smo pomalo navikli da se predsjednici pojedinih država, pa i kod nas, uz neke velike dane obraćaju svome narodu. Zovemo to: predsjednikovo obraćenje naciji ili predsjednikova poruka. Ta se poruka i to obraćanje najavljuje i s nestrpljenjem očekuje. Ljudi se pitaju što li će nam naš predsjednik ovom prigodom reći.

Pođimo malo u područje mašte. Zamislimo da danas, na koncu ovog milenija, u srcu Europe jedna nacionalna televizija, možda i naša, najavi da će se njezin predsjednik u prigodi PEPELNICE obratiti naciji. I najavljuje se to danima. Što se više najavljuju, ljudi se sve više pitaju: A što je to Pepelnica? Pa kada saznaju što je, onda im tek ništa nije jasno. Što predsjednik ima s Pepelnicom i što želi reći? Što se više taj dan primiče, nestrpljenje raste. Konačno dolazi famozni utorak, predvečerje Pepelnice. Čitava nacija pred televizorima. U najavi najvažnijih zbivanja dana uglavnom su vijesti o maškarama, kako to obično biva. Potom dolazi i posljednje priopćenje da ćemo moći odmah poslije glavnih vijesti u svojim domovima, barem na televizijskim ekranima udomiti svoga predsjednika i čuti njegovu poruku.

I evo ga. Dolazi.

U ime Isusovo! Kako to izgleda? Bez kravate. U nekakvim prnjama i dronjcima. Više liči na krapinskog čovjeka nego na predsjednika jedne civilizirane države u srcu Europe na koncu 20. stoljeća. Blijed. Nepočešljan. Sjeda pred kamere i počinje svoj govor, obraćanje naciji. Ne čita. Nije naučio napamet nego govori iz srca: "Dragi moji sugrađani i sugrađanke! Želim vam se obratiti uoči početka korizme, uoči Pepelnice i reći vam: Sagriješili smo Gospodinu. Prezreli smo njegove zapovijedi. Zalutali smo na stranputicu grijeha. Srce nam je ogrezlo u lakomosti i pohlepi. Suze neplaćenih radnika i umirovljenika doprle su do ušiju Gospodina i Gospodara svega. Pogazili smo zavjet vjere koji su s Gospodinom sklopili preći naši, a držali očevi naši i kraljevi naši. Bacili smo pod noge u bogohulnoj psovci sve svetinje naše kojima su se naši očevi prije slavnih bitaka na križ i trobojnicu našu kleli. Ubijamo nerođeno potomstvo svoje i krvlju nevine djece pišemo smrtnu presudu sebi i narodu svome na radost onih koji žele da što prije nestanemo s lica zemlje i s ovih lijepih prostora naših. Mirno spavamo i ne marimo što se mladost naša, budućnost naša drogom i alkoholom ubija.

Vratimo se, dragi sugrađani, na put kojim su u slavnoj našoj povijesti hodili očevi naši. Post i pokoru proglasimo i Gospodin će stišati gnjev svoj. Neće nas udariti bičem srdžbe svoje koji smo zaslužili. Zaplačimo nad grijehom svojim svi mi skupa, vođe narodni i puk obični..."

Vratimo se u stvarnost, jer to je bilo samo puko maštanje, premda su se nekada vođe naroda tako obraćali svome narodu kada bi zalutali na put grijeha. No kada bi se to dogodilo u stvarnosti, danas, prije nego bi se svjetla i kamere ugasile, takav bi predsjednik kolima hitne pomoći bio prevezen u ludnicu.

Nema danas nikoga osim Crkve tko je spreman govoriti o grijehu. Opće je mišljenje da danas nema grijeha bračne nevjernosti. To su danas bračni trokuti i bračne avanture. Nema grijeha ubojstva nerođene djece. To je čišćenje ili u najgorem slučaju abortus, što za mnoge ne znači ništa. Nema krađe, nego snalažljivost. Nema grijeha psovke pa ni one bogohulne nego loša navika. Svatko tko drugačije misli, u najmanju je ruku zastario, a prema nekima čak možda i pomalo lud jer se ne može i ne zna prilagoditi vremenu u kojem živi.

Nastupila je godina Jubilejskog oprosta i u njoj korizma, vrijeme posta, molitve i pokore. Poslušajmo proroka Joela i odazovimo se njegovu vapaju:

"Svećenici, opašite kostrijet i tužite! Službenici žrtvenika, naričite! Dođite, prenoćite u kostrijeti, službenici Boga mojega. Naredite sveti post, proglasite zbor svečani. Starješine, saberite sve stanovnike zemlje u kuću Jahve, Boga svojega."

Ante Pezić
svećenik

S. DOROTEA DUNDJER
BENIN

Cijela župa na nogama

Affame, 13. prosinc 1999.

Poštovani vlč. Anto i sestre Mirna i Fidelis!

Radosno vas pozdravljamo i želimo svako dobro. Sretan Božić i obilje Božjeg blagoslova u jubilarnoj godini, vama kao i svim čitateljima Radosne vijesti žele sestre iz Benina.

Ništa novoga pod suncem, veli propovjednik, ali ipak kod nas se događa i nešto novo. Da bih vam mogla predstaviti svu novost, počet ću daleke još 1988. kad smo nas dvije Marijine sestre stigle u Benin. Ostale smo u gradu Porto-Novo osam mjeseci, dok se naša kuća gradila. Kad je kuća bila završena, preselile smo se u svoje selo Affame, svoju kuću sagrađenu od biskupije. Počele smo pomalo raditi, pomagati siromasima, liječiti bolesnike.

Novost se dogodila 1990. kad nam se pridružila i treća sestra, a četvrta 1991. Sad nas je više, ali posla nam ne manjka. U poslu nam pomažu i domaće djevojke, one koje razmišljaju o redovničkom životu. Trebamo i prevoditelja jer u selu ne znaju francuski, ali djevojke govore više njihovih jezika pa nema problema. Posla je sve više i više te se odlučujemo početi s formacijom domaćih djevojaka. Tako, 1996. započinjemo novicijat. Godine 1998. pridružuje nam se jedna sestra iz Slovenije, tako da nas je već pet, ali u istoj godini i naša prva novakinja polaže zavjete. Ove godine novost i radost je veća, dvije mlade sestre polažu prve zavjete - 27. studenoga 1999.

Svečanost prvih zavjeta ovdje znači dignuti cijelu župu na noge, a da ih se ne zove. Vjernici

svih religija, pogani, svi znaju da se događa nešto neobično veliko i da treba sudjelovati. Nekoliko dana prije blagdana sve je u pokretu. Mnogi se osjećaju dužni da nešto daruju od svoje sirotinje; kokoš, jare, kukuruz, rajčicu?... ono što se nađe. Neki kažu: Kad ja ne mogu svoje dijete darovati u službu Bogu, da bar nešto darujem onima koji se sami daruju. Tako razmišljaju naši siromasi. Sam dan zavjetovanja velik je događaj za cijelu župu. Ljudi iz svih udaljenih sela već rano kreću prema župnoj crkvi. Taj se dan ne smije zakasniti. Biskup je već rano stigao u selo. Vjernici se okupljaju pred kućom sestara jer žele pratiti svaki korak novih sestara. Tako se procesija formira već od kuće do crkve, dok službena procesija, biskup i svećenici, čekaju u župnom dvorištu. Vjernici se sami brinu za red i pjesme, tako da sve bude svečano u najboljem redu.

Naša se zajednica za taj dan priprema osmodnevnim duhovnim vježbama kak bi sestre u dubi-

ni svoga srca doživjele svoje predanje i jedinstvo s Kristom koji ih je pozvao. Kao što dolikuje činu, svi slijede obrede prvog zavjetovanja te svojim molitvama i suzama prate one koje se posvećuju Bogu. Puno je lica orošeno suzama. Zašto?

Ako nešto žrtvujemo, imamo uvijek dvostruki osjećaj: radost - jer smo žrtvovali za nekoga ili nekome, učinili drugoga radosnim; žalost - jer smo nešto izgubili od svojega.

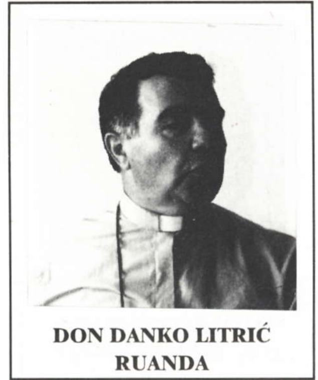
Ako sebe žrtvujemo, tako sami još dublje doživljavamo i radost darivanja sebe Onome koji Jest, ali i (žalost) kod dijeljenja - napuštanja svega onoga što smo imali prije. Ali svako darivanje košta. Naše sestre znaju kome su se darovale i zato su sestre, da mogu u službi Svemogućega, siromašne služiti siromasima svoga naroda te na taj način svjedočiti vjeru i ljubav Uskrslog Krista prema svim ljudima. Bit ćete svjedoci Božje prisutnosti u svome narodu koji još nije vjeran, propovijedat ćete riječju, a još više djelom.

Evo nekoliko riječi novosti iz našeg Affamea. Sada nas je osam sestara i tri novakinje, kandidatica, sad više sad manje.

Sve vas iskreno pozdravljamo, molimo za vas te se i sami preporučujemo u molitve da naš rad i žrtve urode obilnim duhovnim plodovima. Hvala svima koji misle na nas i koji nam pomažu.
Vaše sestre iz Benina

s. Dorotea Dundjer

POD KOTAČIMA

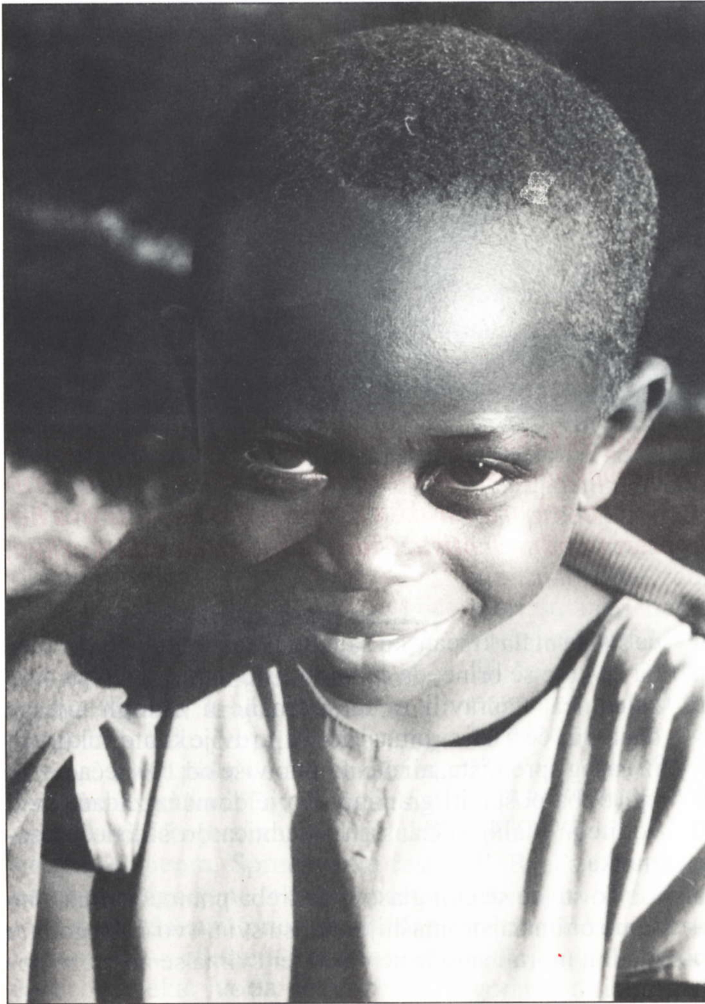

DON DANKO LITRIĆ
RUANDA

Rango, 21. veljače 1999.

Dogodilo se to jučer, u subotu popodne.

Moj mali dragi prijatelj Ivan Bosko Kazungu, čuvajući svoju kravicu uz cestu, pao je pod kotače velikoga teškog kamiona.

Krsno mu je ime Ivan Bosko. Obiteljsko ili, kako ovdje kažu, "pogansko" mu je ime Kazungu. To će reći "kao bijelac".

To je bilo tako izvanredno dijete. Mali i mršav kao komarac. Tih - kao muha. Šutljiv. Marljiv kao mravić. Kao crnac izrazito "bijele", kako oni kažu "jasne" boje. Nikada, s nikim, on se nije porječkao - a kamoli da bi se s nekim potukao. Bože sačuvaj!

Siroče. Treće dijete majke udovice. Prije tri godine je došao kod mene, u naš centar. To je prihvatilište za siromašnu djecu - bez škole. Bio je od kršćanskih roditelja, već kršten kao malo dijete. Imao je deset godina. Kod nas je naučio čitati i pisati. Primio je svetu pričest i krizmu. Godinu dana je učio izrađivati umjetničke karte s lišćem od banana. Znao je lijepo žiletom, svojim malim sićušnim prstićima, sjeckati lišće od banana, onda ih fino lijepiti - da daju krasnu željenu sliku na karti. To su različiti motivi: božićni, uskrsni, prvopričesnički, krizmanički - to će reći vjerski motivi. Rade se tu i druge tzv. profani motivi: divni pejzaži te razne afričke životinje: žirafe, slonove, ptice...; zatim žene s djecom, djeca, te simbolični prizori sa svadbe i fešta...

Kao i drugi njegovi kolege, dolazio je svaki dan - najprije rano na misu, a onda u školu u sedam i pol sati. Cijelo dopodne marljivo je učio izrađivati te umjetničke karte. U podne je zajedno s ostalima dobivao obrok graha i riže, koji put puru od manjoka ili koji slatki krumpir. Uvijek sam nastojao da dobije veću porciju - ne bi li malo narastao, udebljao se! Malo sam ga bockao: "Jedi, Bosko, da budeš debeo barem kao ja!" On bi se samo malo nasmiješio, uvjeren da to nikada neće postići.

On je već izučio svoj zanat i počeo raditi. Raditi i zarađivati - za svoju obitelj. To je naš cilj: naučiti zanat, onda pošteno zarađivati. Jasno, plaću ne dajemo djeci - da je ne bi na zlo upotrijebili! - već njihovim majkama, ako ih imaju, ili starijima s kojima žive.

Kao siroče bez oca, dobio je jednu kravu od Caritasa. To nama dobri ljudi pošalju dar za siročad. Novac začas nestane - i siromah opet siromah kao što je i bio! Za taj novac mi kupimo kozu ili kravu, kako bi siromasi mogli imati gnojivo za vrt i mlijeko za siročad. Koza za siromaha - to je velika stvar. Krava još veća, daleko veća sreća! - to siromasi mogu samo sanjati i u snu se tomu radovati, kad ne bi bilo dobrih ljudi u Europi.

Naš dragi Kazungu radovao se svojoj kravici, kao i njegova majka udovica. Brinuli su se oni za nju i tetošili je kao mezimče. Ali, jao, bolje da je nije ni bilo!

Jučer je naš Ivan Bosko rano ujutro posluživao kod svete mise. Onda je, zajedno sa svojim kolegama, lijepo očistio dvije male sale u našem omladinskom centru, gdje rade. Potražio je lišće od banana, s kojim će u ponedjeljak ponovno na izradu tih divnih krata. Ali, on ih nije nikad više trebao...

Požurio je kući da napase svoju kravicu, ljubimicu. Potražio je travu uz cestu, gdje rijetko prolaze auti. Ali, na nesreću, evo jednog kamiona, pun kamenja za gradnju. Krava kao krava! Nema pameti. Krene preko puta ispred auta. Ivan Bosko skoči da je spriječi. Da je vrati uz cestu. Očevici vele: krava ga gurnu i on pade. Glava točno pod kotače teškog teretnjaka. Kamion se zaustavi. Susjedi pritrčaše. Izvukoše ga. Brzo na nosiljku i u bolnicu. Uzalud! Naš dobri svima dragi Kazungu - bio je mrtav.

Njegova majka, udovica, ostade još veća sirotica!

****

Zašto to, o Bože?! Nesreća? Sudbina? Ili...? - Ne znam. Jedno znam: Ivan Bosko je bio jako dobar dječak. Siroče. Dobri Otac uze ga k sebi! On je sigurno sretan bez krave, bez karata od banana - u raju!

DON BORIS DABO
ZAMBIJA

ŠTO JE REKLA RAVNICA

Jutrom kad ustanem i pogledam kroz prozor, dobro jutro mi najprije zaželi velika naplavna ravnica koju ugledam kroz prozor a koja se proteže od moje kuće pa tamo preko do susjedne države Angole.

Tajnovita rijeka Mashi vijuga tamo negdje sakrivena u trstici. Tajnovita, jer se do nje sada ne može, ne samo zbog močvara nego i zbog obnovljenog sukoba između NPLA (angolske državne vojske) i UNITA pobunjenika. Od Božića naovamo gotovo svakodnevno se može čuti pucnjava topova i drugog oružja. Jučer u nedjelju, kad su ljudi upravo htjeli ući u crkvu na službu Božju, pojavila su se dva helikoptera tamo preko i ubrzo zatim pucnjava i helikopteri su odmah otišli. Ljudi, umjesto da uđu u crkvu, svi izišli pa gledaju što se događa tamo prijeko.

U isto vrijeme, dok sam odlazio autom na jedan sat vožnje udaljenu postaju za nedjeljnu misu, vidio sam grupu izbjeglica koji su se došli skloniti na ovu stranu granice. Oni nisu izgledali zabrinuti, čak su se neki i smijali i došli me pozdraviti. Već su se naučili: Ta u njihovoj zemlji je već 20 godina građanski rat i oni mladi nisu nikad živjeli u mirnoj državi. Na području naše župe, 100 km južnije od misijskog centra, u protekla dva mjeseca došlo je oko 15.000 izbjeglica čekajući neki smještaj i hranu. Među njima je i jedan njihov svećenik, moj prijatelj Fr. Katombera. U našem skladištu još ima nešto kukuruza, pomislim s olakšanjem. Ako ustreba, otvorit ćemo vrata!

Prekjučer u subotu smo imali sastanak crkvenog vijeća na kojem smo, pored ostalog, raspravljali i o pomoći našim siromasima u obližnjim selima. Treba uvijek biti svjestan da među siromasima ima uvijek onih koji su još siromašniji. Svagdje ima onih koji su ostali sami i nezbrinuti i žive na milost i nemilost onih koji žive uokolo. To obično zna biti starac ili starica koji su ostali bez djece i bliže rodbine, to mogu biti djeca kojima su roditelji umrli ili ih napustili. U afričkom društvu, barem ovom na selu, obično postoji međusobna solidarnost pa i oni najnezbrinutiji obično dijele sudbinu onih drugih i tako preživljavaju. Taj pozitivni element treba podržati i poduprijeti jer tu nema socijalnih osiguranja državne pomoć za nezbrinute. Rekli smo zato, na sastanku crkvenog vijeća, da će svaka mala kršćanska zajednica sastaviti listu siromaha za koje se brine, da će na tu listu napisati što su, kao zajednica, napravili za te siromahe u zadnjih mjesec dana, i da će ti isti siromasi dobiti po dvije kante kukuruza iz našeg spremišta, ali ne ukupno više od 10 vreća po 90 kg (treba postaviti granicu). To je domaća zadaća svih voditelja malih kršćanskih zajednica do slijedećeg sastanka.

To što su se čuli glasovi da treba pomoći svima a ne samo onim najsiromašnijim jer su svi u ovo doba godine gladni, morali smo zanemariti jer svima se ne može pomoći.

Hvala Bogu, skladište koje smo prošle godine završili i napunili kukuruzom da se sačuva za gladne mjesece u godini, pokazalo se kao važna pričuva hrane i ljudi ovdje to cijene. Skladište je sagrađeno i kukuruz kupljen dobrim dijelom i sredstvima koja su mi mnogi darovatelji dali kad sam 1998. ljeti bio na odmoru.

Jesam li to doma naučio vidjeti da među siromasima ima onih koji su još siromašniji? Možda zato mnogi prijatelji misija u domovini pomažu misije a ni sami nisu baš bogati pa će uskoro lista darovatelja na 27. stranici Radosne vijesti postati premala. A sigurno znaju zbog čega pomažu!

Pozdrav iz Shangombo Mission

Boris Dabo

ŽEDAN PLANET U POTRAZI ZA VODOM

Nafta dvadeset prvog stoljeća

PREVEO:
SINIŠA TURINA, prof.

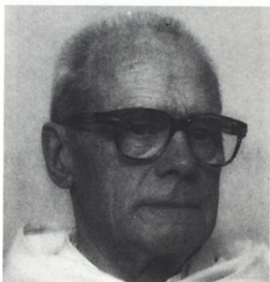
Od početka dvadesetog stoljeća, potrošnja vode povećala se jedanaest puta. Spriječiti rasipanje i pobijediti onečišćenje dva su bitna imperativa koja treba ostvariti želi li se osigurati budućnost planeta.

Ima ratova koji se vode za vlast nad nekim teritorijem, za političku prevlast ili za osiguranje kontrole nad zalihama sirove nafte. Nadalje, ima napetosti među pojedinim državama koje mogu kad–tad prerasti u otvoreni sukob, a uzrok im je na prvi pogled sasvim banalan: "posjedovanje" vode.

Od početka dvadesetog stoljeća potrošnja vode povećala se jedanaest puta, a u mnogim su zemljama zalihe već pri kraju. Poznavatelji predviđaju kako će, primjerice, Libija svoje zalihe pitke vode potrošiti za pedesetak godina. Povrh toga, sve veće onečišćenje vodu čini gotovo neupotrebljivom. Sprečavanje rasipanja te dragocjene tekućine postalo je dakle glavnim prioritetom. Kao nezamjenjiv element, nuždan za život čovjeka, voda je u životu čovjeka nazočna od početka svijeta. Ona je tako dragocjeno dobro da su prošlu, 1998. godinu Ujedinjeni narodi proglasili godinom oceana. Nedostatak vode danas se osjeća u mnogim krajevima svijeta. Eksperti procjenjuju kako je količina od 1.700 ml vode po stanovniku godišnje minimalna granica preživljavanja, ispod koje je opstojnost neke zemlje već ozbiljno ugrožena. Godine 1995. u svijetu je bilo ukupno četrdeset četiri zemlje koje su se našle u toj opasnoj situaciji. Nestašicom je neposredno bilo ugroženo 733 milijuna ljudi, od čega polovica u Africi i na Srednjem istoku. Među zemljama na koje se problem neposredno odnosi, Izrael, primjerice, uvozom najvećeg dijela potrebnih žitarica, prosječne je potrebe za vodom uspio smanjiti na polovicu. Ključ učinkovitog smanjenja potrošnje vode u neposrednoj je svezi s uvođenjem novih, štedljivijih tehnologija u agraru. Tamo gdje se nove tehnologije teže probijaju, povećanje cijena može ponekad predstavljati učinkovito sredstvo borbe protiv rasipanja vode. Tako je, primjerice, u nekim kalifornijskim pokrajinama uveden tarifni sustav koji predviđa značajno povećanje cijena u slučaju povećanja potrošnje iznad neke zadane mjere. Farmeri su tako naučili trošiti manje vode i ostvarili uštede do 19%. U Italiji će se do 2010. godine utrošiti najmanje 60.000 milijardi lira kako bi se osigurale dovoljne količine vode i za onih 60% stanovništva juga zemlje koje još uvijek u kući nema vodovod.

Rijeke i mora ugroženi su onečišćenjem, u podzemne vode prodire onečišćenje sa smetišta koje nerijetko sadrži i otrovne tvari. Prošle godine, na forumu "Svjetskog dana vode" u Marakešu zaključeno je, a to na žalost nije daleko od isitine, kako će se sljedeći rat na Srednjem istoku voditi ne zbog političkih razloga nego za vlast nad zalihama vode. Zvono za uzbunu već je odavno zazvonilo: Mexico City propada u tlo jer više od dvadeset milijuna njegovih stanovnika neprestano iscrpljuju podzemne vode nekadašnjeg Astečkog jezera nad kojim je grad sagrađen. Rijeka Colorado više ne uspijeva doći do oceana zbog toga što putem mora vodom namiriti gradove na američkoj Zapadnoj obali. Etiopija i Egipat već su se počeli svađati oko Nila, a između Turske, Iraka i Sirije raste napetost zbog Eufrata, a po procjeni eksperata, uskoro će se sukobiti Židovi i Palestinci oko Tiberijadskog jezera. U međuvremenu su u pripremi veliki projekti, počevši od "kanala mira" koji će spajati Arape i Izraelce, koji su osmislili Talijani i koji bi u budućnosti mogao spojiti Crveno more i Mrtvo more. Na tom su planu angažirane mnoge zemlje i organizacije, primjerice udruga "Liječnici bez granica" koja se već godinama bori protiv kolere, bolesti koja je tijesno povezana s lošom kvalitetom vode za piće. Mnogi dragovoljci neprekidno rade kako bi se osigurala dobava vode koja treba osigurati preživljavanje milijuna očajnih ljudi koji umiru od žeđi.

Pravi je problem u tome što je od ukupno 1.400 milijuna kubičnih metara vode koji nas okružuju raspoloživo svega 0,007%. Velika većina vode je naime slana, a gotovo cjelokupna količina slatke vode zarobljena je na polovima i u ledenjacima, odnosno nalazi se u velikim dubinama. Osim toga, raspodjela zaliha pitke vode vrlo je neujednačena, tako da su dvije trećine svih "zaliha" koncentrirane u osam zemalja (Brazilu, Rusiji, Kanadi, Sjedinjenim Američkim Državama, Kini, Indoneziji, Indiji i Kolumbiji). Tijekom osamdesetih godina, kada su Ujedinjeni narodi proglasili "Desetljeće vodenih rezervi", smatralo se kako će do 2000. godine biti moguće ugasiti žeđ čitavom čovječanstvu. Danas je taj rok bitno odgođen. Naime, da bi se odagnala "noćna mora" žednog dvadeset prvog stoljeća, trebalo bi utrošiti 800 milijardi dolara.•

FR. DRAGO KOLIMBATOVIĆ OP

Iz torbe pučkoga misionara

PREOKUPACIJE UDBE

Gorko je i bolno biti oklevetan, još bolnije i gorče kad ta kleveta pokuša potkopati bitne strukture vašeg života, ali najgorče je i najbolnije kad na temelju te klevete posumnjaju u vas čak i vaši najbliži!...

Putovao sam iz Dubrovnika prema Zagrebu s ocem provincijalom i dvojicom svoje zagrebačke subraće. U Splitu sam se od njih odvojio i krenuo za Supetar da posjetim svoje roditelje nakon gotovo dvije godine. Pred odlazak rekao sam svojoj subraći da ću stići u Zagreb već prekosutra navečer, ako se ne dogodi nešto nepredvidivo.

Sutradan u jutro primim od svog provincijala brzojav: "Dođi odmah natrag jer se radi o vrlo važnoj stvari! Već sutra poslije podne putujem u inozemstvo! Tvoj provincijal."

Što se to dogodilo, pitao sam se, da su moja subraća morala zatražiti provincijalovo posredovanje?! Što je to tako važno da se nije moglo odgoditi niti za jedan dan?! Ako se pak radi o nekom mom osobnom problemu, možda čak i moralnog karaktera, ne bi li to bio dovoljan razlog da moj otac provincijal odgodi svoje putovanje na jedan dan?!... Nisam se dao smesti, na put sam krenuo sutradan ujutro i bio u Zagrebu navečer, kako sam bio rekao subraći pred rastanak.

Ujutro, odmah poslije zajedničke mise dođe k meni provincijalov socius (zamjenik) s jednim članom zagrebačkog samostana. Socius mi se je najprije pokušao ispričati što mora dati "praeceptum formale" (najstroža zapovijed koja se daje veoma rijetko, samo u najkritičnijim slučajevima i to "in virtute Spiritus Sancti et sanctae oboedientiae" - "u snazi Duha Svetoga i svete poslušnosti"), jer to čini po izričitoj volji oca provincijala, koji na taj način želi doznati potpunu istinu o predmetu s kojim će me za trenutak upoznati njegov pratilac. Poslije nego mi je pročitao formulu zapovijedi i ja "venijom" (prostrti se na pod) očitovao svoju spremnost da reknem svu istinu, pratilac sociusa pročita pismo upućeno na ime oca provincijala:

"Mnogopoštovani oče Provincijale!

Kad je otac Drago Kolimbatović, član vaše provincije stigao u Zagreb, ja sam se s njime upoznala i sprijateljila. Nakon nekoliko mjeseci stupili smo i u intimne odnose. Sve je bilo u najboljem redu dok ja nisam ostala u drugom stanju. Kad sam ga s tim upoznala, prekinuo je sa mnom svaku vezu... Obraćam se Vama da Vi poduzmete odgovarajuće mjere kako bih ja došla do svojih osnovnih prava. U protivnom slučaju stvar ću predati sudu!

Za vaše posredovanje unaprijed toplo zahvaljujem.

Uz najiskrenije štovanje: Ivanka Ivanišević, Jadranska ul. 8., 41000 Zagreb.

Nakon nekoliko trenutaka mučne tišine progovorim:

"Na temelju najstrože zapovijedi koja mi je dana, izjavljujem pred Bogom i pred vama da do današnjega dana nisam nikada ni poljubio neku ženu iz požude, a kamoli s njom stupio u intimne odnose! Ovo je sva i čista istina! Međutim, na temelju adrese koja je u tom pismu navedena, zaključujem da se iza tog pisma kriju prsti Udbe. Naime, ja često posjećujem našu veliku dobročiniteljicu gđu Mariju Čižek koju svi mi zovemo "maminkom" (jer je češkog podrijetla), a koja stanuje upravo u Jadranskoj ulici broj 8. Kako, pak, Udba prati stopu-u-stopu sve one koji joj nisu po volji, očito je naprečac zaključila da ja tamo idem k nekoj 'šoci', jer 'nemoguće je', tako Udba misli, da normalan čovjek može živjeti bez spolnih intimnosti.'"

"I otac provincijal je posumnjao na Udbu", upadne mi u riječ socius, "jer ti je preporučio da se o tom problemu savjetuješ s kojim odvjetnikom..."

U predvečerje istoga dana bio sam primljen u kancelariju odvjetnika Zlatka Kuntarića, službenog odvjetnika Kaptola. Bio je vrlo sposoban u svojoj struci, a - "prekaljen" u komunističkim logorima, bio je također čvrst i nesalomiv poput čelika, baš u skladu sa svojom korpulentnošću i težinom od kakvih sto pedeset kilograma. A jer sam se s njime poznavao već otprije, razgalio sam mu dušu kao da sam na ispovijedi. Na temelju svega što sam ispričao uhvatio ga je takav smjeh da mu je trbuh formalno poigravao i, ne skrivajući svoje čuđenje, reče mi:

"Zar je vaš otac provincijal tako naivan da na temelju pisma jedne nepoznate žene posumnja u neporočnost svojeg subrata?! Uostalom, ako je vama sugerirao da se o tom problemu savjetujete s kojim odvjetnikom, zašto nije i sâm tako postupio prije nego vas je pozvao na odgovornost. Svaki odvjetnik bi mu rekao da je to jedna od najobičnijih smicalica kojima se Udba služi ne samo da potkopa ugled pojedinog svećenika, nego i da razori idealne i uzorne kršćanske brakove... Ipak, da bi otac provincijal bio potpuno miran, nastojat ću već sutra provjeriti da li milicija vodi tu ženu u svom tajnom dosjeu. Kao službeno prijavljeni odvjetnik na to imam potpuno pravo. A vi dođite po rezultat već preksutra u ovo isto vrijeme...

"Oče!", glasno je uzviknuo netom me je ugledao, "onako je kao što sam i pretpostavio. Osoba potpisana u pismu koje je upućeno ocu provincijalu ne samo da ne živi u Jadranskoj ulici broj 8, nego je nema ni u tajnom dosjeu milicije. Međutim, moram vas upoznati s nečim što je za vas mnogo važnije. Ovo pismo bilo je samo štihproba Udbe ne bi li preko njega doznala kako stojite u moralnom pogledu... Od sada možete računati sa svom sigurnošću da će vas početi direktno napadati na razne načine. Neće se ustručavati da vas preko svojih ljudi i fizički napadne. Zato noću ne izlazite iz samostana, naročito se klonite, ako već morate izići, neosvijetljenih i neprometnih ulica..."

Doista, najprije su počeli napadi kroz javni tisak: "Kako se za vrijeme vjeronauka u crkvi zatvaram, kako djecu maltretiram i tučem..." Zapravo, smetalo im je što se neposredno prije početka vjeronauka igram s djecom po našem trgu, što me djeca vole, što se na znak mog zvižduka za tren svrstaju u red i što su za vrijeme vjeronauka mirni kao bubamare, ma da ih u pojedinim grupama ima i više od šezdeset. Doduše zatvarao sam se za vrijeme vjeronauka, ali samo zato da oni koji bi eventualno ulazili u crkvu ne rastresaju ni djecu ni mene... Poslije napada putem tiska počeo sam primati prijeteća pisma koja su obilovala najvulgarnijim izrazima... Do fizičkih napada ipak nije došlo, jer sam se strogo pridržavao savjeta svog odvjetnika...

Naš narod običava reći da je svako zlo i za neko dobro. I kleveta kojom je Udba htjela minirati moj svećenički ugled i djelovanje u narodu, urodila je nenatkriljivim dobrom - naučila me da se u takvim i sličnim iskušenjima oslonim na riječi Duhom Svetim nadahnute: "Ako je Bog za nas, tko će protiv nas?!" Da posumnjaju u našu neporočnost i naši najbliži, konačna je pobjeda na strani istine!

U Rijeci 21. studenoga 1999., na svetkovinu Krista Kralja

IMAM OVU BOLEST, ALI NISAM SAM!

S. CELESTINA GAVRIĆ
BRAZIL

Jacarei, 10. siječnja 2000.

Poštovani vlč. Anto, drage sestre iz Misijske centrale i dragi prijatelji misija!

Vrijeme je i red je da se javimo vama, misionarima u svim krajevima svijeta u kojima se nalaze hrvatski misionari i misionarke, jer nas vi pratite svojom molitvom, žrtvom, doprinosom - svojim životom, dosljednim krštenja.

Ovoga puta želim pisati, zapravo samo prevesti izvještaj naše s. Marije Franciske koja je prije nekoliko mjeseci, skupa sa s. Andrejom Marić, išla u Maranhão, u misiju kojoj svake godine pomažemo u pastoralno-formativnom pogledu; a kad imamo čime, i materijalno im pomognemo. Prošle su godine sestre osim lijekova i odjeće odnijele i liturgijske predmete koje župa nije imala a dobile smo ih od jedne misijske grupe iz Austrije. Također sestre uvijek kad tamo idu trebaju priskrbiti i ponijeti dovoljno sredstava da same prežive jer ih župa nije u stanju uzdržavati.

Evo teksta što ga je s. Maria Francisca napisala: POSLANJE - ODGOVOR NA GOSPODINOV APEL.

IDITE I EVANGELIZIRAJTE!

Mi sestre karmelićanke Božanskog Srca Isusova preko našega pastoralnog zalaganja pokušavamo stići do svih klasa i rasa Božjega naroda. Već nekoliko godina pomažemo jednoj župi u državi Maranhao. Mjesto se zove Lago Açú. Trpi velike poteškoće, kako materijalne, tako i duhovne.

Ove smo godine ponovno pošle tamo u misije. Posjetile smo mnoge udaljene filijale ove župe, mjesta u kojima je jedino prijevozno sredstvo barka (oni je zovu "garite"). Ona služi za prijevoz sviju i svega, tj. sve ide skupa: ljudi, životinje, hrana itd. Čak je zanimljivo putovati s ovakvim "društvom" nama koji nismo na to naviknuti! Na ovim putovanjima primjećujemo nastojanje i želju da se poboljšaju uvjeti tako trpećeg življenja, ali sam također primijetila vjeru i nadu koju oni gaje. Povjerenje prema Bogu u njima je vrlo veliko jer, unatoč velikom trpljenju, uvijek kažu da će se sve riješiti jer je Bog s njima. Tu sam sigurnost jasno vidjela kako na mladima tako i na starijima, a pogotovo na bolesnicima, koji unatoč bolesti zrače radost, a smiješak uvijek na usnama je svjedočanstvo žive vjere naroda koji živi od ribolova i mandioke. Od nje prave neku vrst brašna za uzdržavanje obitelji. Ulov ribe dijeli se na dva dijela: jedan dio je za obitelj, a drugi se prodaje, ali po tako niskoj cijeni da gotovo ne mogu kupiti za to kruh i mlijeko.

Što se tiče duhovnog života, u ovom kraju ima mjesta u kojima se misa slavi jednom na godinu. Kad svećenik ide tamo, onda se obavi sve: misa, krštenja, vjenčanja, prva pričest, i sve to bez ikakve priprave, jer za to nedostaje vrijeme, i nema osoba osposobljenih za taj posao. Ima filijala koje djeluju dobro, ali ima ih i takvih gdje ljudi jedva znaju učiniti znak križa. U ovo malo vremena što smo ovdje provele, primijetila sam kako je velika potreba misionara u ovim krajevima, jer Božji narod sporo korača radi nedostatka vodstva. Suočeni s ovom situacijom, moramo moliti s još više žara nebeskog Oca da "pošalje radnike u svoju žetvu, jer žetva je velika, a radnika malo."

U Lago Açú smo pomagale u katehizaciji mladih. Vježbale smo liturgijsko pjevanje s jednom grupom i okupile smo grupu djece koja su dnevno dolazila u kuću gdje smo se nalazile da nauče pjevati i moliti uz pokrete.

Kroz tjedan smo posjećivale obitelji. Tu smo imale prilike da vidimo stvarnu patnju tih ljudi koji su nas često, s otvorenim ranama, bez ikakvih lijekova i liječenja, gledali i smiješili se govoreći: "Bog je tako dobar prema meni. Imam ovu bolest, ali nisam sam!"

Ima također mnogo neishranjene djece. Hrane se samo mandiokinim brašnom i ribom. Zadovoljni su s tako malim i ne tuže se i ne prigovaraju.

Sve je ovdje jako daleko. Do bolnice imaju 6 punih sati neprestanog hoda. Mnogi umru na putu.

Kada se sve ovo vidi i doživi, ova stvarnost postaje jasno koliko i što još čovječanstvo treba učiniti. Teško je zamisliti da još uvijek ima mjesta koja nisu imala prilike da čuju Evanđelje, da doznaju tko je Otac nebeski, i da On postoji, i da je tako blizak svakome od nas. Sretni smo jer smo ojačani Tijelom i Krvlju našega Gospodina koji kliče u našim srcima, kao da kaže: "Navještaj me, želim ići također do drugih srdaca." Molimo, dakle, da mnoge velikodušne duše kažu DA i pođu s blagoslovom evangelizirati. Amen!

U srcu Isusa i Marije

s. M. Francisca od svetih rana, karmelićanka BSI

Srdačan pozdrav svima koji izgaraju za Kraljevstvo Božje. Neka nam ova sveta jubilarna godina bude stvarno sveta i neka posveti cijelo čovječanstvo i izbavi ga iz nepravedne sekularizacije.

s. M. Celestina Gavrić, karmelićanka BSI

S. LJILJA LONČAR
EKVADOR

DOGAĐAJ RIJEČI

Naše novo misionarsko iskustvo započelo je u veljači ove godine. Naime, dosada smo djelovale na četiri različita mjesta što podrazumijeva četiri zajednice Službenica milosrđa misionarki u Ekvadoru. Kroz petnaest godina djelovanja u župnom i zdravstvenom pastoralu i dvije godine u kršćanskoj formaciji profesora i orijentaciji srednjoškolaca ostvarivale smo naš zajednički misionarski ideal. Nakon ozbiljne revizije našeg djelovanja u svijetu Isusova misionarskog djelovanja i zahtjeva mjesta i vremena odlučile smo usmjeriti naše snage na kršćansku formaciju laika misionara i katehista s misijskom vizijom što zahtijeva integraciju svih sestara u planski ekipni rad. Izraditi novi program života i rada.

Ovim člankom želim izdvojiti jednu konkretnu realizaciju novoga misionarskog rada. S laicima suradnicima ostvarili smo misije u župi Pedernales, primorje provincije Manabi. Kroz dva mjeseca posvetile smo se intenzivnom spremanju u sadržaju kristologije (humana strana Isusove osobe i njegova djelovanja) i Biblije. Cilj je upoznati i prepoznati vlastiti životni put i smisao u Isusovu znaku. Nakon toga izradile smo materijal i shemu rada za obitelj i zajednice. Od početka do kraja predviđeno je sudjelovanje svih prisutnih. Velika važnost pridala se simbolima povezanim s njihovim životnim okolnostima i u relaciji s predloženim temama. Neke od tema su Isusova ljudska povijest, Isusov projekt, njegova radikalna poslušnost Ocu, Isusova svijest slobode u odnosu na obitelj, prijatelje, zakon. Pitanje koje se proteže jest: Što slično imamo s Isusom i u čemu nam je izazov? Odgovore na to pitanje doživjeti i zaživjeti kao osobnu i zajedničku Radosnu vijest.

Nakon jednodnevne duhovne obnove primili smo misionarsko poslanje. Podijelili smo se u tri grupe od petnaest članova. Svaka od grupa imala je jedan tjedan djelovanja, od zadnjeg tjedna kolovoza do polovice rujna.

U šest različitih razbacanih mjesta dva po dva misionara. Plan je preko dana posjet obiteljima i navečer sastanak. Preostalih troje misionara obilazit će svih šest centara u znak potpore i eventualne pomoći. Nepoznati ljudi, teško geografsko područje zajednička želja navijestiti Riječ zaslađivala je susret pratilaca i praćenih. Svaki važan detalj, strepnja izražena, doživljaj biti prihvaćen ili odbijen u Isusovo ime sve, ama baš sve je razlog razgovora, radosti, nazdravljajući kokosovom vodom kroz slamku.

Kakvo je područje? Dani vrući a noći hladne. Gdje su veleposjedi, ravnije je, gdje su maloposjedi, brdovit i šumovit teren. Na veleposjedima govedarstvo i na malim posjedima je kava, kakao, kukuruz i riža. Uglavnom za prehranu obitelji. Radi nedostatka putova nemoguća je prodaja. Jedna dnevnica vrijedi jedan dolar. Nema škola jer nema profesora koji hoće živjeti u ovakvim okolnostima. Većina ne zna čitati a još manje pisati. Posljedica nepismenosti je osobna nesigurnost. Na najobičnije pitanje redoviti odgovor glasi: "Ne znam razmišljati ni odgovoriti jer nikad nisam bio ili bila u školi."

Većina nije upisana u matičnu knjigu, a i kako bi ako moraju na konju dva dana putovati do većeg centra. Redovito žene i djeca nikad ne izlaze izvan svoga mjesta. Na čitavom području sreli smo samo jednu obitelj koja se prošle godine vjenčala civilno i u crkvi. Redovito trinaestogodišnjaci spajaju se u slobodan brak. Normalno je promijeniti tri-četiri braka koje oni nazivaju "obveza" za jedno vrijeme. Djeca iz prethodnih obveza ostaju s djedom i bakom. Takav način življenja je do te mjere normalan da i ne osjećaju trpljenje radi toga. Osjećaj krivnje i odgovornosti skoro da ne postoji a otkuda bi postojao ako se nikad nije dao moralni odgoj. Veseli su a i tužni radi svijesti da nemaju perspektive dostojnijeg života. Pokazali su veliku otvorenost i želju da budu poučeni Isusovim evanđeljem. Nitko nije propuštao večernji sastanak unatoč iscrpljujućem radu s "mačetom". Puno ih je po dva i više sati putovalo na konju da bi bili na sastanku.

Najčešće ponavljana želja bila je: Ostanite s nama. Kad ćete se ponovno vratiti? Nemojte nas zaboraviti. I mi želimo biti misionari.

Zadnji dan došao je biskup, prvi biskupov posjet. Misa u jednom centru s predstavnicima pohođenih zajednica. Umjesto duge propovijedi čuli su se zazivi za pomoć: Želimo misionare velikodušne i požrtvovne, samo oni nam mogu pomoći da zaživimo dostojanstvom sinova i kćeri Božjih. Želimo da spasenje dođe u našu stvarnost. Od dvadeset osam mjesta samo smo šest obišli, preostali čekaju na nove misionare, hrabre krštenike laike.

To je samo jedan početak. Put formacije je tek započet, treba ga nastaviti s onima koji u ime Isusa žele i hoće biti na raspolaganju lokalnim potrebama. Mnoga druga sela i gradovi širom Latinske Amerike čekaju na nove misionarke i misionare.

Na povratku iz Pedernalesa svi skupa napravili smo reviziju i planirali nove pohode drugim krajevima.

Većina laika izrazila je svoj zanos riječima: Ovo nam je trebalo da spoznamo da smo živi članovi Kristove Crkve. Želimo nastaviti produbljujući našu kršćansku spremu da bismo mogli efikasnije naviještati riječju i djelom Isusovu prisutnost.

Svima vama koji na različit način surađujete s misionarkama i misionarima topli pozdrav i velika hvala.

s. Ljilja Lončar, službenica milosrđa, Ekvador

PROGONI KRŠĆANA U TURSKOJ

Na Izvanrednoj biskupskoj sinodi za Europu u listopadu prošle godine nadbiskup Smirne u Turskoj mons. Giuseppe Bernardini priložio je svoj izvještaj o stanju Crkve u Turskoj. Novinar Ivica Mlivončić u "Slobodnoj BiH" od 9. studenoga 1999. sažeo je nadbiskupov izvještaj u citiranje jednog muslimana: "Zahvaljujući vašim demokratskim zakonima, prodrijet ćemo k vama, a zahvaljujući našim religioznim zakonima, svladat ćemo vas." Unatoč tomu mnogi su negirali progonjenje kršćana u Turskoj. Da ipak stanje ne stoji tako, evo jednog sažetka koji donosimo prema *"Kurier der Christlichen Mitte"* još iz lipnja 1999.

Još tamo prije prvoga svjetskoga rata svaki treći stanovnik u Turskoj bio je kršćanin. Tada je u Turskoj bilo samo 10 milijuna stanovnika, a danas ih je skoro 64 milijuna. Danas među njima živi još samo 110.000 kršćana. To je jedna manjina koja polako nestaje. Jedva da je sada svaki 630 stanovnik kršćanin. Odakle taj zaokret? Jedan i pol milijun kršćana u Turskoj i 500.000 asirskih kršćana pobijeni su ili nestali od 1915. godine.

Dok se danas u zemlji svakog tjedna izgradi po jedna nova džamija, ili će se uskoro izgraditi, dotle u isto vrijeme u Turskoj je skoro nemoguće dobiti dozvolu za izgradnju novih kršćanskih crkava. Zabranjeno je i zvoniti s tornjeva kršćanskih crkava. Privatne turske televizije cinično to izražavaju ovako: "Hvala Allahu za svako zvono koje više ne zvoni." I unatoč tim činjenicama gosp. Volkan Furlaj, turski ambasador u Njemačkoj, ne uvjerava slušatelje kada kaže da zvona smiju zvoniti. Ne govori istinu ni kada tvrdi: "Turci pripadaju najtolerantnijim religioznim narodima."

Turska danas odbija u turističkim predjelima ponude za iznajmljivanje prostora stranim dušobrižnicima za slavljenje službe Božje. Inozemni dušobrižnici koji po hotelima održe razne pobožnosti bivaju protjerani iz zemlje.

Na slavljima svetih misa obiju katoličkih crkava u Ankari, u predjelu njemačke ambasade, sudjeluju službenici tajnih policijskih služba i špijuniraju vjernike koji dolaze na misu. Oni žele biti sigurni da se muslimani ne obraćaju na kršćanstvo. Samo pokušaj da to netko učini, kažnjava se do tri godine zatvora. Dušobrižnici pretpostavljaju da među kandidatima za krštenje ima i uhoda.

U Turskoj muslimanima pripadaju brojne džamije, nekretnine i posjedi. Tako na primjer njemački starački dom katoličke zajednice sv. Pavao u Istanbulu, mukom prisiljeni, u udrugu akcionara morali su ubilježiti 5 turskih kršćana.

U najnovije vrijeme već dva puta armenska Gospina crkva u Istanbulu bila je zapaljena. Jedno staro armensko groblje dugo oko 2 kilometra izvlašteno je. Sjedište ekumenskog pravoslavnog patrijarhata, PHANAR, bilo je više puta napadano i zato je djelomično razoreno.

P. JOSEF BRUNNER
BIJELI OTAC

Na TUR ABDIN, "Brdu sluge Božjega", u jugoistočnoj Anatoliji, broj kršćana, koji tu još govore armenski - jezik kojim je Isus govorio - samo se u posljednjih 20 godina sa 70 tisuća smanjio na 2.800 duša. Mnogi su pobijeni, mučeni, progonjeni i napokon morali iseliti. Turska je zabranila samostanima primati inozemne goste. I nastava u školama zabranjena je na armenskom, Isusovu jeziku.

Priredio Božo Odobašić

VELIKIM JE DUŠAMA SVOJSTVENA VOLJA A SITNIM SAMO ŽELJA
(KINESKA POSLOVICA)

AKO JE KOROV PREKRIO DVORIŠTE, GOSPODAR NIJE KOD KUĆE
(POSLOVICA PLEMENA BAHUMBU)

POTREBA JE MAJKA SVAKOG IZUMA
(MEKSIČKA POSLOVICA)

Air Mail — Pisma misionara

St. Joseph Convent Hamirpur, 10. prosinca 1999.

Dragi velečasni oče Anto i časne sestrice Mirna i Fidelis!

Od srca vam hvala na pismu i dobrim željama za jubilarnu novu godinu i Božić.

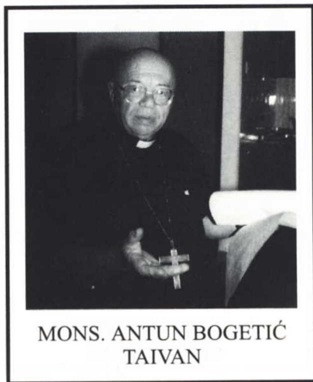
Ja isto i vama želim sve najbolje za Božić i Novu godinu u kojoj neka vas dobri Bog čuva i brani od svakog zla duše i tijela i blagoslovi vaš rad za Isusovu siromašnu braću i sestre. To je moja molitva za sve vas.

Vi ste sigurno čitali u novinama što se dogodilo kod nas u Orissi 29. listopada. Pravi opći potop kao u Starom zavjetu. Super ciklon! Pedeset sela nestalo, u tri grada sve porušeno, velike šume i drveće stotine godina staro sve porušeno, izgubljeno pod tri metra visokom vodom. Sve je nestalo, otišlo u more. Nakon tjedan dana kad se voda smanjila i kopno ukazalo, opazili smo nešto strašno. Na tisuće mrtvih ljudskih i životinjskih tjelesa na zemlji. Zagađeni zrak, ne može se disati! Nema pitke čiste vode za okolne gradove i sela koji nisu stradali. Javljaju se i svakojake bolesti. Euopljani su poslali hranu i vodu. Molite se za njih sve. Dobri Bog je kaznio Orissu jer ubijaju i zlostavljaju naše katolike i misionare.

Dragi velečasni, nije mi moguće da Vam sve pišem.

Od srca Vam hvala, Bog plati što mi šaljete Radosnu vijest i novčanu pomoć za našu sirotinju. Zadnji dar što ste mi poslali dobila sam. Već sam nešto poslala za najpotrebnije. Molim Vaš blagoslov, Vaša u Isusu i Mariji puno zahvalna

Sr. Sylvina FC

MONS. ANTUN BOGETIĆ
TAIVAN

Hrvatski biskup među urođenicima

Dragi velečasni Anto!

Vama, suradnicima i čitateljima Radosne vijesti želim obilje milosti i blagoslova Božjeg u Jubilarnoj godini 2000. Hvala vam za Radosnu vijest koju mi šaljete. Evo i ja se želim javiti s ovoga najvećeg kontinenta na kugli zemaljskoj. Kako vam je poznato, koncem godine Portugal je prema ugovoru predao Kini Macao na kojem živi oko 600.000 stanovnika. Pred dvije godine Engleska je također predala Kini Hong Kong sa 6.000.000 stanovnika. Već pedeset godina kineske vlasti tvrde da tako treba biti i s Tajvanom. Kineske vlasti nastavljaju s prkosom. Kada je Sveti Otac u Rimu na blagdan Bogojavljenja zaredio 12 novih biskupa, u Pekingu su redili petoricu bez ovlaštenja Svetog Oca. Tako čine već godinama. Sedmorica su odbila postati biskupi bez odobrenja Svetog Oca. Pored svega, Papa je uputio pravo očinsko pismo kineskom narodu i Crkvi u Kini u prigodi Velikog jubileja. Vjerujem da vam je poznato da na Tajvanu gdje djelujem živi oko 22 milijuna stanovnika. Po vjeri većinom su budisti. Katolika ima oko 300.000 u sedam biskupija. Tu živi i oko 200.000 domorodaca u 9 plemena. Domoroci su uglavnom animisti. Ima nešto katolika i protestanata.

Prošle nedjelje bio sam na jednoj filijali koja se zove Maolin u planinama čiji su žitelji domoroci pripadnici plemena Rukaj. Mjesto je smješteno u prekrasnom području. Svuda okolo su planine obrasle šumom. Na jednoj strani je duboki kanjon kojim teče rijeka. Naselje je puno prekrasnih građevina koje liče na prave vile. Ovo područje je turističko izletište i rezervat plemena Rukaj. Svi koji dolaze razgledati naselje moraju plaćati ulaznicu. To se ne odnosi na biskupa i svećenike. U crkvi je bilo svega nekoliko starica koje ne znaju kineski. Govore svoj plemenski jezik ili japanski, jer su Japanci držali pod okupacijom ovo područje pedeset godina. Bilo je samo nekoliko djevojaka koje govore kineski i jedan muškarac koji je zadužen da održava crkvu. Kada sam vidio kako ih je malo u crkvi, rekao sam im istu misao koju sam jednom prigodom u Njemačkoj rekao putujući na sjever za svega osmero krizmanika: Za svakoga od nas Isus je umro i prikazuje se na oltaru. Misu sam slavio na kineskom jeziku a moju propovijed je prevodio jedan sjemeništarac Filipinac. Prije mise pitao sam kako se na njihovu jeziku kaže: "Braćo i sestre, dobar vam dan i dobro došli", kako bih ih mogao pozdraviti. Reći nekome barem nekoliko riječi na njegovu jeziku znak je pažnje i poštovanja prema tim ljudima i njihovu jeziku. Svakome je drago kada od stranca čuje nekoliko riječi u svome jeziku. Tako je bilo drago i njima. Posebno su mi bili zahvalni što sam u vrijeme svoga kratkog boravka posjetio nekoliko bolesnika. Kuće su im nevjerojatno uredne i čiste. Običaj je da vam na ulazu u kuću ponude papuče da ne uprljate pod. Ne morate prihvatiti, a ako ne prihvatite, neće se naljutiti.

Ređenje đakona iz sjemeništa "Redemptoris Mater" na Tajvanu

Božićne blagdane proveli smo u sjemeništu i u obiteljima u župi. Za doček nove Jubilarne godine naša biskupija Kaoshiung organizirala je susret mladih u svetištu u Wanjinu. U Tajvan su prije više od sto godina kao misionari prvi došli dominikanci. Kupili su nenaseljeno područje i u njega naselili katolike. Župa ima oko 3.000 stanovnika i svetište Majke Božje. Ovdje dolaze na hodočašće katolici s cijelog Tajvana osobito na blagdan Bezgrešnog začeća. Ove godine, nažalost, zbog potresa nije bilo velikih okupljanja, osim ovoga okupljanja mladih. Skupu je prisustvovalo oko 4.000 mladih. Skup je predvodio kardinal a prisutna su bila i tri biskupa i mi iz sjemeništa. U programu su sudjelovali mladi iz pojedinih župa plešući i pjevajući ili prikazujući igrokaze. Na skupu je prisustvovao i sudjelovao i jedan ansambl nekrštenih koji svake godine rado sudjeluju u programu. Postoji i jedna sitnica specifična za ovo područje: kada netko dođe i primi pričest, ujedno dobije i znak križa na čelu. Ako slučajno zaboravite, pričesnik će čekati dok ga ne prekrižite. Točno u pola noći na Novu godinu počeo je veličanstveni vatromet, zvonjava zvona i pucanje mužara. Kardinal, župnik i jedna predstavnica protestanata zapalili su ogromni pano na čijem je vrhu stajala brojka 2000. Program je trajao od osam sati navečer do tri sata ujutro. Središnji događaj cijelog programa bila je misa i pod njom ređenje đakona domoroca. Njegovi sunarodnjaci iz plemena iz kojega potječe darovali su mu veliku kapu kao dijadem s velikim rogovima, koju nose poglavice njegova plemena. Po njihovu običaju i želji, novoređeni đakon ju je držao na glavi cijelo vrijeme obreda.

Jubilarnu godinu nastojimo proživljavati na razne načine. Spremamo se, ako Bog da, na hodočašće u Palestinu. Trudimo se da bi svjetlo Kristovo zasjalo u svakoj duši. Sveti Otac je rekao: Kao što je Kristov križ usađen u prvom tisućljeću u Europi, u drugom u Americi i Africi, neka u trećem bude u Aziji.

Molite se za nas i ove sjemeništarce da budu revni i dobri svećenici, za ove vjernike i katekumene. Molite se da se Kina otvori vjerskoj slobodi. Da Krv Kristova i tisuća mučenika ne bude ovom narodu uzalud prolivena. Pozdrav vama, suradnicima i čitateljima Radosne vijesti. ●

GOLOTINJA U RADOSNOJ VIJESTI

S. MIRABILS VIŠIĆ
KONGO

Kada nas je Bog stvarao, obdario nas je posebnim darovima koje nema niti jedno stvorenje osim čovjeka. Obdario nas je razumom i slobodnom voljom. Stoga svaki čovjek na svoj način promatra život i sve što se zbiva oko njega. Pokoji put to naše gledanje, prosuđivanje i izlaganje drugi ne odobravaju. Oni to drugačije vide, drugačije vrednuju i drugačije tumače.

Tako se dogodilo i piscu ovih redaka, uredniku Radosne vijesti.

Vjerujem da se svi sjećate zidnog kalendara koji je za ovu godinu tiskan u Radosnoj vijesti. Ovdje mislim na onu sliku na kojoj su prikazana gola i polugola djeca. Nakana mi je bila tom slikom odaslati poruku čitateljima. Posebnu poruku koja se može pročitati iz dronjaka u koja su obučena djeca na slici. Po mome shvaćanju, poruka bi glasila: SIROMAŠTVO. No neki su shvatili da slika odašilje drugačiju poruku.

Iz jednoga našega otočkog mjesta (vidi se po poštanskom žigu) kao komentar slike s kalendara stiglo je u uredništvo Radosne vijesti pismo sljedećeg sadržaja:

"Ova slika spada u škole, ako takvih ima, gdje se predaje 'seksualni odgoj predškolske djece'. Vaš fotoreporter je na krivom mjestu. Uputite ga 'Play boyu'. Zar vi stvarno mislite, da će netko od nas objesiti na zid ovaj kalendar, na smijeh i ruganje djece i odraslih."

Tako je eto reagirao jedan od dva primatelja Radosne vijesti iz ovog mjesta.

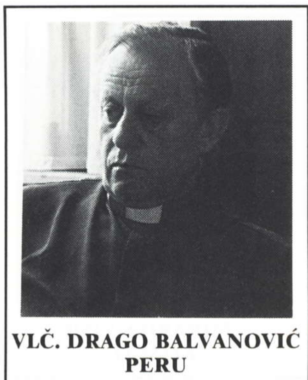
Na stranu sve ostalo, ali moram priznati da me ovo pismo rastužilo. Pitao sam se: Zar naš čitatelj nije mogao pročitati ništa drugo na tim mališanima nego golotinju. U svome razmišljanju obratio sam se autoru sporne fotografije. Nije to reporter Play boya gdje ga šalje naš čitatelj nego časna sestra Mirabilis Višić, misionarka u Kongu, koja je snimila i poslala nam tu fotografiju. Dao sam joj pismo našeg čitatelja i zamolio je da napiše svoj komentar.

Evo što je napisala:

"Koji li kontrast, istina!

Na ulasku ili pred vratima 21. stoljeća, vi u lijepom europskom gradu, pa zvao se on i Zagreb, imate snage, volje i ukusa, objaviti jedan takav kalendar, takvu provokaciju da je to milina. Upravo šokantno! To više što to nije prvi put što objavljujete takvu sliku. Zanima me zašto nije nitko na nju reagirao kada je ista bila objavljena uz članak 'De profundis' krajem 1998. A bilo je strašno puno tužne istine u tom članku i u samoj činjenici. Opet smo vidjeli da je najveća bijeda najbjednijih baš u tome što se nitko ne obazire na njihovu bijedu, na njihovu golotinju, što je ta pornografija krivo shvaćena. Nitko nema potrebe za njihovo prijateljstvo. A moje li sreće kad bi naša 'svetost' i profinjenost znala prepoznati u tim malenim, crnim, golim, zamazanim, poderanim mališanima sebi jednake, ljude stvorene od našeg jedinog Oca, dobrog, plemenitog. Dakle, ne nama slične, nego jednake u biti, s dušom, osjećajima, ljudskim potrebama. Inače, ako toga nismo svjesni, napišimo Gospodinu Bogu otvoreno pismo, pitajući ga kako li se On u svojoj sveznajućoj ljubavi prevario u proračunu, kako i zašto stvori te jadnike, dok smo mislili da smo mi jedina njegova povlaštena djeca... Dok danas u ovom našem civiliziranom svijetu, koji često ne zna gdje baciti proizvedeni višak, kako upotrijebiti genetski promijenjene proizvode, kako se zaštititi od njihova nepredvidivog djelovanja, u tom istom svijetu, na istom planetu i u isto vrijeme ima čak 160 milijuna neishranjene djece. Više ih od milijun umire mjesečno od običnih bolesti onih dječjih infektivnih, bronho-pulmonarnih, bolesti probavnog trakta, malarije, izgladnjelosti. Dakle ne NEIZLJEČIVIH bolesti. Kada bi srce ljudsko bilo darežljivije...? Ponekad je dovoljno nekoliko litara mlijeka, koji kilogram kruha, riže, soje ili običnog graha. Pokoja litra infuzije ili krvi. Čija je krivnja što šest stotina milijuna djece u svijetu živi ispod praga siromaštva? Čija je krivnja što 130 milijuna djece nikada nije sjelo u školsku klupu ili vidjelo kako izgleda škola iznutra? Čija je krivnja što 250 milijuna maloljetnika mora raditi teške fizičke poslove? Treba li pitati čija je to krivnja? Tko je tomu kriv? Da! Ali ne da bismo okrivljivanjem još više zaoštravali odnose nego samo zato što je logički govoreći njihova glad posljedica našeg prejedanja.

A mi dječica sa slike: Ambeni, Cubaka, Mushagalusa, Maombi, nismo bili zlonamjerni kada smo mirno i bez skrupula 'pozirali' ispred naše kolibe. Inače, bili bismo otrčali, sakrili se u slamu, travu ili iza obližnje banane. Povod toj slici je bio posjet koji smo imali toga nedjeljnog jutra. Dvije časne sestre, misionarke, bjelkinje došle su u naše dvorište s još nekim nepoznatim dobrim ljudima. Jedna je dijelila nešto slatko što je rekla da se zove bombon. Bilo je ukusno. Druga je pitala hoćemo li se slikati. A mi u našoj dječjoj naivnosti nismo ni slutili da to može izgledati ikako drugačije nego dobronamjerno. Taj dan nakon mnogih mjeseci imali smo od čega spremiti ručak za sve u našoj kolibici. Jer, uz onaj aparat i bombone sestre su donijele i riže, robe, soli, graha. Bilo je stvarno svašta. Oh kad bi barem mogle dolaziti češće! Ali vidjeli smo da one moraju još ići i u Burhembo, Luduhu, Cishali... jer i tamo su siromašni i gladni, a onda će opet navratiti kod nas. Bio je to jedan od radosnijih dana u našem djetinjstvu. Zapravo prvi put otkad je umrla naša majka poslije poroda našeg najmanjeg brata, a to je njezino deseto dijete, mi smo osjetili da ima još dobrih ljudi. Ima još netko tko misli i na nas." •

VLČ. DRAGO BALVANOVIĆ
PERU

JEDAN DRUGI PERU

PUTOPISNI ZAPIS MISIONARA DRAGE BALVANOVIĆA (XLIV)

SVETA ELIZABETA PLEŠE ČINČI

Mjestance je udaljeno od Lime 160 kilometara. Kraj je bogat i nalazi se u plodnoj ravnici a u okolici ima dosta vode.

Samo desetak kilometara dalje nalazi se selo El Carmen. Kroz njega prolazi rijeka San Juan praveći više malih rukavaca, kanala i potočića koji natapaju ovaj bogati kraj.

Plodna zemlja nekad bogatih veleposjednika, o čemu svjedoče njihove raskošne kuće, danas hoteli. Ovdje se zadržala posljednja kolonija crnačkih robova tako da i danas u mjestu mahom žive potomci crnaca iz Afrike, iz Angole, i malo mješanaca.

Poznato je da se crnački element religioznosti ukorijenio vrlo brzo u Peruu. Obogatio je pučku pobožnost sa svojom jednostavnom pobožnošću. Unijeli su s iskrenošću svoje kulturne izražaje u katoličku vjeru i na taj način hranili svoju vjeru u Krista.

Iz povijesnih dokumenata u vrijeme kolonizacije navodi se da se "crnački" rob lakše približio i obratio na vjeru nego sami ovdašnji domoroci. Oni su dolazili u nepoznatu zemlju, iščupani na silu iz svoje domovine i svoje vjere. Bili su nasilno privedeni, zlostavljani i progonjeni. No, unatoč tome zadržali su izvanrednu herojsku hrabrost i kvalitetu dostojanstva crnačke rase. Tako da su posjedovali duševnu jakost u poteškoćama, solidarnost s onima koji trpe, ljubav prema siromasima, srdačnost prema starijima i djeci, osjećaj za humor, veselje u pjesmi i plesu i vlastito osobno dostojanstvo.

Godine 1650. jedan nepoznati crnački rob naslikao je na zidu skromne nastambe sliku Krista raspetoga. Ova jednostavna slika sama po sebi govori dokle je doprla evangelizacija kod peruanskih crnaca. Kako je duboko prodrla vjera Raspetoga u njihove duše i kako se ova vjera očitovala u Peruu preko pučke pobožnosti i kako je ova jednostavna slikarija postala kroz stoljeća najraširenija pobožnost u Peruu, tako da u procesiji sudjeluje više od jedan milijun ljudi. Sve me to potaklo na zaključak da su, kako crnci tako i domoroci tokom 16. i 17. stoljeća uskladili u Peruu svoja vjerovanja s Evanđeljem jer su bili ponizni, jednostavni pred tajnom Boga. Osim toga oni

Procesija "Čudotvornog Isusa" u župi sv. Leopolda - Peru

su odmah razumjeli pučku pobožnost Španjolaca jer su bili odgojeni jednostavnošću svojeg vjerovanja.

Svakoga 26. prosinca blagdan svete Elizabete okuplja mnoštvo starosjedilaca, ali i njihovih potomaka. Okupljeni oko lika svete Elizabete, daju u isto vrijeme počast i malom Isusu.

Pjevaju u ritmičkom zanosu: "Na vratima crkve vidjeh ljubičasti cvijet. Mislio sam da je moja majka a bila je Djevica Marija. Sveti Josipe, gospodine tesaru, napravi kolijevku za ovo janješce..."

Na prozorima kuća lijepe božićne jaslice s izvanrednim starim figurama koje se čuvaju kroz generacije.

Kroz ulice prolaze grupe pastira u bogatim narodnim nošnjama. Na glavi im krune od cvijeća. Pjevaju malom Isusu i darivaju ga cvijećem.

Klanjanje malenom Isusu upriličuje se u zoru pred procesiju kada je cijeli ambijent ispunjen pjevačkim grupama i mnoštvom koje moli i na trgu i u crkvi i pred kućama.

Ne manjka ni tradicionalna hrana koju, kako mi kažu, pripremaju pravi umjetnici, jer crnkinje su ponajbolje kuharice domaće hrane.

Jela od kukuruza, suhog krumpira i jaretina... Narod je i ovdje gostoljubiv. Uživa u daru života i u svojoj vjeri izraženoj u pučkoj pobožnosti.

Natječu se u sviranju violine a u pjesmama deseteraca nema im premca. Plešu u nekom posebnom religioznom transu s kipom svete Elizabete. Tako s njima pleše i svetica i blagoslivlja s malim Isusom ovaj puk Božji.

I kada se približe crkvi, začuje se pjesma:

Sada znaš, zaštitnice Elizabeta,
kako smo pjevali po cijelom mjestu
podižući one koji spavaju
neka dođu u crkvu i mole
dođite i uđite
ove vas Djevica, Isus i Elizabeta...

Lima, 14. siječnja 2000.

SUSRET MISIONARA

Ovogodišnji susret misionara priprema varaždinska biskupija i održat će se od 11. do 14. srpnja u Varaždinu. Dvanaesti srpnja je radni dan. Tog dana navečer svi će sudionici poći na hodočašće u biskupijsko svetište Predragocjene Krvi Kristove, Ludbreg. Tu će se misionari u svetoj misi susresti s vjernicima varaždinske biskupije, koji će za tu prigodu u organizaciji svojih svećenika doći na hodočašće. Trinaestog srpnja predviđen je hodočasnički izlet i sveta misa u Gospinu svetištu na Mariji Bistrici. Poslije podne istoga dana bio bi posjet zatvorskoj ćeliji u Lepoglavi u kojoj je robovao blaženi Alojzije Stepinac. Večer istoga dana predviđena je za druženje svih sudionika susreta. U obadvije crkve, i u Ludbregu i na Mariji Bistrici, može se dobiti jubilejski oprost.

Misijski ured varaždinske biskupije

UJEDINJENI U MOLITVI I SVETOJ MISI

Već duže vrijeme domovinska Crkva povezana je s našim misionarima i oni s domovinskom Crkvom po svetoj misi, moljenju časoslova i privatnim molitvama. Svi smo svjesni snage molitve i puni pouzdanja u Isusovo obećanje da ćemo sve dobiti što ga zamolimo. Naše molitve u kojima smo sjedinjeni s našim misionarima imaju samo jednu nakanu: izmoliti snagu i blagoslov za uspješan rad naših misionara u svjedočenju Isusove ljubavi. Ljudskim silama i umu često su nedokučivi putovi Gospodnji kojima kroči k pojedinoj duši ili pojedina duša k njemu. Eto to ga upravo molimo. Molimo ga da nađe put do onih duša koje ga još nisu upoznale služeći se našim misionarima i misionarkama. U milosnoj smo godini velikog Jubileja kada nam Crkva pruža mogućnost primanja posebnih milosti. Molit ćemo nebeskog Oca da svoju ljubav i ljubav svoga Sina Isusa očituje svim ljudima. Uza svu njegovu ljubav dvije trećine čovječanstva ni nakon dvije tisuće godina nisu ga upoznale. Razlog je to da se svi još svesrdnije angažiramo i postanemo tu gdje jesmo misijski djelatnici. Netko darom, netko molitvom i svetom misom, netko žrtvom. Molimo, a Bog će blagosloviti i naše molitve i rad naših misionara.

✱✱✱

BUDIMO ZAJEDNO U MOLITVI I SVETOJ MISI S NAŠIM MISIONARIMA
ONI MOLE ZA NAS MI MOLIMO ZA NJIH

RASPORED SVETIH MISA I ČASOSLOVA

TRAVANJ 2000.

****

RASPORED PRIKAZIVANJA SVETIH MISA ZA DAROVATELJE

- 1. 4. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Ujewa u Tanzaniji prikazuje don Ante Batarelo,
- 1. 4. 2000. svetu misu za darovatelje u misji Ashaiman - Tema u Gani prikazuje vlč. Ivan Stojanović,
- 4. 4. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji sv. Antuna Padovanskoga u Mwinilungi u Zambiji prikazuje vlč. Stipo Miloš,
- 28. 4. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Rushooka u Ugandi prikazuje fra Ivica Perić,
- Svakoga petka u mjesecu travnju trud ispovijedanja hodočasnika (4 sata dnevno) u bazilici Lateranum te časoslov i krunicu za misionare i dobročinitelje prikazuje fra Franjo Rafael Lipovac.

RASPORED MOLJENJA ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE

- 7. 4. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Mirabilis Višić u misiji u Bukavu,
- 10. 4. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Danijela Dropulja u misiji Affame u Beninu,
- 9. 4. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Mirjam Šurjan u misiji Ngaoundere u Kamerunu,
- 20. 4. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Natalija Bešlić u misiji Affame u Benunu,
- 25. 4. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Vedrana Ljubić u misiji Rushooka u Ugandi.

SVETA MISA I ČASOSLOV U DOMOVINI ZA MISIONARKE I MISIONARE

- 2. 4. 2000. svetu misu za misionarke i misionare u župi Miljevci prikazuje bivši misionar fra Ante Vukušić, župnik,
- 9. 4. 2000. svetu misu na krajnjem rubu Hrvatske, u Baranji, u Batini u crkvi svetog Valentina za naše misionarke i misionare slavit će Đurica Pardon, župnik, s cijelom župnom zajednicom,
- 9. 4. 2000. časoslov za misionarke i misionare moli s. Fidelis Lučić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb,
- 16. 4. 2000. časoslov za misionarke i misionare moli s. Mirna Nikolić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb,
- 23. 4. 2000. svetu misu za naše misionarke i misionare u crkvi Ranjenog Isusa u Velikoj Grici služit će velečasni Anto Burić,
- Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup mons. Frane Franić moli časoslov za misionarke i misionare,
- Svake subote u mjesecu travnju večernju svetu misu za misionarke i misionare prikazuju suradnici misija župe Svih Svetih Đakovo,
- Svakoga prvog četvrtka u mjesecu za misionarke i misionare mole članovi molitvene zajednice Krvi Kristove iz Rijeke,
- Svakog utorka u mjesecu travnju svetu misu i časoslov za misionarke i misionare prikazuje sestra Nives Kuhar u samostanu u Primorskoj u Zagrebu,
- Svakog utorka u mjesecu travnju u crkvi Corpus Domini u Zagrebu cjelodnevno klanjanje pred Presvetim prikazuje za misionarke i misionare.

UISTINU, BEZ MENE NE MOŽETE UČINITI NIŠTA (Iv 15,5)

S. EMANUELA ŠKARICA

AFRIČKA ŽENA

AFRIKA, SVIJET KOJI SE OTVARA

1.6 Tradicionalne afričke religije

c) One nemaju niti svog osnivača kao npr. budisti ili kršćani, niti ikakvih struktura.

d) Sadržavaju već spomenuti kult predaka (zajedništvo živih i mrtvih).

e) Pokušavaju dati odgovor na najbitnija ljudska pitanja (patnja, zlo, smrt mlade osobe ili uopće smrt) na vrlo prirodan način.

f) Te religije nisu misionarske, nego se zauzimaju za samo jedno pleme ili nekoliko plemena.

U prošlim se stoljećima smatralo da su tradicijske religije i svi vjerski obredi afričkih plemena nešto što treba uništiti. Tek II. vatikanski sabor naglašava da "Katolička Crkva ne odbacuje ništa što u drugim religijama ima istinita i sveta" *(P. Giglioni, Misijsko čitanje, RV, 3/1995., s. 19)*.

To je pravi stav prema afričkoj stvarnosti jer "one čine integralni dio cijeloga društvenog i političkog ustrojstva pojedinog plemena"*(F. Kowal, Afrička sinoda, Dijalog, RV, 5/1994, s. 9.)*.

Još uvijek se događa da afrički katolik u životnim krizama ide tražiti pomoć ili zaštitu kod plemenskog ili obiteljskog božanstva *(Nešto više možemo pročitati o afričkoj Crkvi do 7. St., RV, 9/94. s. 14.)*.

1.7 Muslimani

Kao što sam već spomenula, sadašnja sjeverna Afrika je u potpunosti islamizirana, iako je "između II. i VI. stoljeća sjevernoafrička Crkva bila u punom procvatu. Ta Crkva je originalna i po održavanju nekoliko svojih sabora i sinoda na kojima su sudjelovali mnogobrojni sjevernoafrički biskupi. Među njima potrebno je spomenuti sv. Augustina, Tertulijana i Ciprijana, koji su dali velik doprinos teološkom razmišljanju na razini opće Crkve" *(S. Ivančić, Misiološki rječnik, Povijest misija, RV, 9/1994, s. 14.)*.

MISIJSKI VELIKANI

TURIBIJE MONGROVEJSKI apostol Latinske Amerike

Piše: Ilija Doborski

Crkveni povjesničari ubrajaju Turbija Alfonsa Mongrovejskoga, bez dvojbe, u najznačanije osobe crkvenog života u Latinskoj Americi. Za vrijeme 27 godišnjega biskupskog služenja u Limi u Peruu uspješno je obnovio duhovni i građanski život u cijeloj zemlji. Neumorno se posvetio misionarenju Indijanaca obrativši cijela plemena na kršćanstvo, braneći ih od svakovrsnih ugnjetavanja.

Svjetlo dana ugledao je 18. studenoga 1538. u uglednoj kršćanskoj obitelji u španjolskom selcu Villaquejida. Studirao je u Valladolidu, a potom u Salamanki da bi onda prešao u kolegij San Salvador u Oviedu; licencijat iz prava postigao je na Sveučilištu u Santioago die Compostella.

Kralj Filip II., čuvši za Turibijevu učenost, imenovao ga je u prosincu 1573. inkvizitorom u Granadi. Kao predsjednik vijeća inkvizicije u Granadi, Turibije je često dolazio u razgovor s muslimanima a i s mnogim misionarima koji su mu pričili o svojim misionarskim pothvatima da nekršćane pridobiju za veselu vijest Isusa Nazarećanina.

Političko i duhovno središte Južne Amerike u 16. stoljeću bio je grad Lima u Peruu, gdje je već 14. svibnja 1541. uspostavljena redovna crkvena hijerarhija. Misionarenje Perua započeli su oci dominikanci, potom su došli oci franjevci koji su u nekoliko godina proširili misijsko područje zahvaljujući velikom broju misijskih djelatnika. Nekoliko godina poslije stižu isusovci koji su misionarskim djelatnicima pružili nove impulse.

Zemaljska vlada je tih godina naredila da svaki Španjolac ima u vlasti određeni broj Indijanaca koji su teoretski bili slobodni i redovito plaćeni za obavljene poslove. Kako su se ti starosjedioci uistinu osjećali pod novim vlastodržcima, samo je njima bilo poznato. Preostali Indijanci su se razbježali po brdima na Istoku zemlje. To je dovelo do posjele na kršćane španjolske i indijanske orijentacije. Španjolski kralj Filip II. je spoznao da u dalekoj koloniji mora zavladati mir, te je želio da mladi Turibije preuzme službu natpastira u Peruu, što je ovaj odbio. Nešto kasnije, 21. ožujka 1579., kralj mu je uručio dokument o imenovanju za nadbiskupa Lime.

Stupivši na američko tlo, Turibije se svom snagom dao na misionarenje kontinenta. Godine 1594. pisao je

Danas praktički ima muslimana uz cijelu istočnu afričku obalu. Oni su zadnjih godina postali vrlo agresivni, posebno u Egiptu gdje je od 1992. godine ubijeno više od 800 koptskih kršćana. U Sudanu se govori o pravom genocidu nad nemuslimanskim i kršćanskim stanovništvom. "Kršćani su u Sudanu izloženi neopisivom teroru, samo zato što su kršćani. Ako međunarodni politički čimbenici ne poduzmu ništa konkretnije u zaštitu kršćana, njih će ubrzo nestati s ovoga dijela zemlje" *(Vijesti, RV, 10/1995,m s. 20).*

1.8 Katolička Crkva

O počecima kršćanstva južno od Sahare ovako piše doktor misiologije don Stipe Ivančić: "Što se tiče pokušaja misionarenja u Africi od strane Portugalaca, koje se odvijalo od 15. do 18. stoljeća, čini mi se da se može reći malo pozitivnoga... Portugalci su išli više radi trgovine zlatom i nažalost robljem, nego radi evangelizacije i ponude Radosne vijesti onima koji nisu čuli za Krista *(S. IVANČIĆ, Misiološki rječnik, Povijest misija, RV, 9/1994., s. 14.). Jer, prvi je afrički svećenik bio zaređen u 16. st. Don Henrique, sin kralja Alfonza I. iz Konga, (današnja Angola). Međutim, zbog trgovine robljem, Afrikanci nisu više bili ređeni kao svećenici, sve do 18. st."(F.* KOWAL, Afrička sinoda, Inkulturacija, RV, 4/1994., s. 9.) *Doktor Ivančić ovako nastavlja: "Tek na početku 19. stoljeća, buđenjem one prave misijske svijesti i interesa za neevangelizirana područja, započinje najnovija evangelizacija afričkog kontinenta." (S. IVANČIĆ, Misiološki riječnik, Povijest misija, RV, 9/1994., s. 15.)*

Mnogo toga pozitivnog što je donijelo kršćanstvo, posebno Katolička Crkve, jesu edukacija i moderna medicina.

Katolički župni centar izgledao je otprilike ovako. Čim je došao svećenik i vidio da ima interesa od ljudi i suradnje od tradicijske vlasti (plemenskog glavara i fetišera, tj. tradicijskih afričkih svećenika i vračara u jednoj osobi), odmah bi se počela graditi crkvena zgrada. Tu se ne bi samo slavilo Trojedinoga Boga nego bi ta zgrada služila i za vjeronaučnu dvoranu, za školu, gdje su prvi Afrikanci učili pisati i čitati... Kasnije bi se gradila i školska zgrada. U novije doba, zahvaljujući napretku medicine, možemo govoriti o uspjehu misijskog rada u Africi. Jer, napredak medicine produžio je život bijelim europskim misionarima (ranije je rijetko koji od misionara živio duže od 2 godine u zapadnoj Africi), tako da su oni mogli dobro naučiti mjesni plemenski jezik, studirati običaje i kulturu dotičnog plemena i tako pripremiti "tlo" za što uspješnije navještanje riječi Božje. Misionari, iskusivši pomoć moderne medicine, željeli su pomoći i vjernicima, pa su se sami počeli baviti medicinskim poslom. Kasnije su gradili uz župnu crkvu i škole, bolnice i dispanzere. Sami su se usavršavali u studiju medicine ili dovodili stručno medicinsko osoblje iz Europe. Osnivali su medicinske škole gdje su školovali Afrikanke kao medicinske sestre, babice i liječnike.

- (Nastavlja se) -

---

kralju Filipu II. da je prevalio 15 tisuća kilometara i krizmao više od 60 tisuća vjernika. Neobično se brinuo za siromašne Indijance, koje je ljubio kao otac djecu. Svim svojim bićem dao se na obnovu crkvenog života. Borio se protiv različitih poroka, ispada i nastranosti koji su bili česti među španjolskim doseljenicima; štitio je potlačene i ugnjetavane, branio obespravljene. Gradio je mnoge crkve, redovničke kuće, sirotišta i domove za mladež, a godine 1591. njegovim je zalaganjem podignuto prvo sjemenište u novom svijetu. Stalno je učio jezike Indijanaca kako bi im što lakše navijestio Radosnu vijest spasenja, što je urodilo velikim brojem obraćenja. Bogati i moćni su ga progonili, stavljali mu klipove pod noge, klevetali i optuživali. Vicekralj Lime Fracisco de Toledo kao i mnogi članovi kršćanske zajednice glavnog rada neprestano su kritizirali nadbiskupovo često i dugo izbivanje izvan glavnoga grada. Te su pritužbe stigle i u Madrid, do ušiju "Vijeća za Indijance", te mu je bilo rečeno da njegova pastirska putovanja ne smiju biti duža od godinu dana. Neustrašivi Božji sluga Turibije napustit će glavni grad 1591. priopćivši kralju da njegova pastoralna putovanja nisu protiv odredaba Tridentinskog sabora i Biskupske sinode Lime iz godine 1583. Ogovaranja i klevetanja nisu prestajala. Ipak će tokom vremena mnogi njegovi protivnici spoznati njegovu veliku ljubav prema Indijancima i njegove istinske duhovne vrednote. Turibije je i nadalje apostolski djelovao ne trošeći vrijeme na beskorisne rasprave.

Nadbiskup Lime je sazvao tri pokrajinska sabora i održao 12 biskupijskih sinoda; četiri je puta obavio pastirski pohod prostrane biskupije. Treći sabor u Limi (1582.), koji je ujedno i kruna njegova pastirskog djelovanja, zacrtao je program za pastoralno djelovanje za cijelu Južnu Ameriku. Drugi pastirski obilazak biskupije trajao je šest, treći četiri godine, a za vrijeme četvrtoga pastoralnog pohoda, koji je započeo 1605., nije se živ vratio. Umro je u jednoj siromašnoj seoskoj crkvici, okružen Indijancima.

U Limi se čuva knjiga Turibijevih pastirskih putovanja iz koje doznajemo da su ga Indijanci za vrijeme njegovih pastirskih putovanja htjeli nositi, što je on odbio ne želeći "nikome pasti na teret. Jahao je na mazgi, a kad je to bilo nemoguće, uzeo bi putnički štap: verao se i pješačio. Na putovanjima po brdima nosio je posebnu obuću."

"U ožujku 1606. došao je u dolinu Pascasmayo, gdje mu je nenadano pozlilo te se osjećao vrlo slabo. Prenijeli su ga u kuću indijanskog katehiste u Santiago de Miraflores. Posljednja mu je želja bila da u maloj kapelici indijanske zajednice primi sv. pričest. Zamolio je patra Jeronima, priora augustinaca koji su u istom mjestu imali samostan, da mu zasvira na harfi. I dok je Jerrronim intonirao psalam 'Ja vjerujem i kada kažem' (Ps 116,10) te 'U Tvoje ruke predajem duh svoj' (Ps 31,6), Turibije je posljednji put pogledao Raspetoga. Bio je Veliki četvrtak godine 1606. kad je veliki nadbiskup Lime i apostol Perua izdahnuo" (E. Dussel).

Papa Inocent XI. uvrstio ga je 24. lipnja 1679. u popis blaženih Katoličke Crkve, a Benedikt XIII. Proglasit će ga 10. prosinca 1726. svetim.

- Nastavlja se -

Prikupljamo za gladne crnčiće

Lupoglav, 21. prosinca 1999.

Mi djeca iz OŠ Stjepana Radića iz Lupoglava, župe blaženog Augustina Kažotića, na poticaj naše sestre Alberte, vjeroučiteljice, prikupili smo 500 kuna i 50 telefonskih kartica za misije. To smo prikupili u vremenu došašća iščekujući rođendan Isusa, odričući se onoga što je i nama drago: soka, većeg peciva, žvakaćih guma, bombona itd.

Iskreno želimo da ovaj naš skromni darak stigne najpotrebnijima.

Želimo vam sretan Božić i blagoslovljenu novu 2000. Godinu

Mihaela Krznarić, 3. razred

Dica iz osnovne i glavne škole Güttenbach, Gradišće

Jänner 2000

Za misijsku nedilju naš farnik Ivan Janeš organizirao je veliku akciju med nami. Sabiranje post markica za misije. Akcija je durala tri miseca, malo dužičko ar mi dilamo po tiho, nama se ne pašći. Kad je akcija bila zgotovljena, imali smo sortiranje. Skupa je došlo prik tri jezera (tisuć). Načinja nam veselje da se tako čuda nabralo. U našem Farskom listu, Pfarrblatt (Župski list), oznanili smo našim vjernikom, pa su bili presenečeni našom akcijom i da nam se tako lipo ugodalo. Ufamo se da će imati hasan i dica u misijama, ar smo na njih mislili kad smo djelali.

Svu dicu ki dilaju i misle na misije, lipo pozdravljamo i željimo čuda zdravlja i veselja u 2000 ljetu

Dica iz hrvatske fare u Burgenlandu, Pinkovac

Dragi misionari!

Mi znamo da vam je teško, ali znajte da niste sami, mi smo s vama. Voljeli bismo da možemo pomoći i učiniti ono što činite vi MISIONARI!

Mi vam pomažemo tako što za male gladne crnčiće prikupljamo novac i markice. Mi smo vam zahvalni što to činite. Mi bismo voljeli da ih vidimo, da im pomognemo, ali to su samo naši snovi.

Svi su vam zahvalni, a pogotovo V-2 razred iz Gromiljaka.

Mi se trudimo da ne budemo škrti, da naučimo darivati. Molimo vas pomozite im!

ONI TREBAJU POMOĆ!

Ivana Puljić

Pozdravlja vas V-2 razred

VIJESTI

OSUĐENI KRIJUMČARI NOVOROĐENČADI

Vijetnam (MISNA) - Vijetnamski sud osudio je devet osoba, među kojima su i neki od bolničkog osoblja i službenici vlade, na 20 godina zatvora zbog njihove uključenosti u krijumčarenju novorođenčadi. Osuđeni su osumnjičeni da su prodali oko 2.000 novorođenčadi za ilegalno usvojenje u inozemstvu. Cijena jednog novorođenčeta iznosila je 2.000 američkih dolara. Većina prodane novorođenčadi je u dobi do jedne godine. Svi stranci koji su kupili bebe mislili su da iznosom koji su platili plaćaju redovitu taksu usvojenja. Prema nalazima istrage, većina prokrijumčarene novorođenčadi kupljena je od siromašnih seoskih obitelji ili bolnica iz provincije.

POGORŠAVA SE SOCIJALNO STANJE

Paragvaj (MISNA) - Socijalni problemi i uvjeti života naglo se pogoršavaju, zaključak je posljednjih ispitivanja koje je u Paragvaju provela Inter-American banka za razvoj i Ministarstvo poljoprivrede. Prema rezultatima ovog istraživanja, oko 33% stanovnika ove države ne dobiva osnovne medicinske usluge. Smrt maloljetne djece iznosi 37 na 1.000. To znači da svake godine umire 6.600 djece. Trudnice umiru svakodnevno zbog komplikacija u vrijeme trudnoće. Bolnice su u mogućnosti osigurati jedan krevet na 1.098 stanovnika. Više od polovice od ukupnog broja djece do 5 godina zaraženo je bolestima koje uzrokuje zagađena okolina. Trideset posto cijele populacije zaraženo je nekom bolešću, dok tek 18% ima zdravstveno osiguranje. Više od 60% cjelokupnog pučanstva nema na raspolaganju pitku vodu. Seoska područja u 53% slučajeva nemaju mogućnost školovanja poslije osnovne škole. Od 5.500.000 stanovnika 1.800.000 živi u krajnjem siromaštvu, posebno izvan gradova gdje 75% stanovnika ne može zadovoljiti osnovne životne potebe.

ZAPALJENA CRKVA U LOMBOKU U ISTOČNOJ INDONEZIJI

Indonezija (MISNA) - Val nasilja nastavlja se u Istočnoj Indoneziji na Molučkom otočju gdje sukob između muslimana i kršćana traje već više od godinu dana. U mjestu Mataram gomila mu- slimana zapalila je i u požaru uništila katoličku crkvu. Policija je pokušala intervencijom i ispaljivanjem hitaca upozorenja rastjerati svjetinu.

U sukobu kršćana i muslimana iz dvaju različitih sela u mjestu Ambon troje ljudi je ubijeno a četvorica policajaca su ranjeni. Indonezijski premijer Abdurrahman Wahid, poznat pod imenom Gus Dur, zauzima se za pomirenje kršćana i muslimana. Na mitingu u Djakarti na stadionu rekao je: "Vi ne izazivate sukobe, nego netko izaziva vas. Vjerujte nam da ćemo polagano razriješiti problem." U svom govoru rekao je da svako strpljenje ima svoje granice i da se neće ustezati upotrijebiti silu da spriječi provokacije.

ŠEST BIVŠIH DJEČAKA VOJNIKA VRAĆENO SVOJIM OBITELJIMA

Sijera Leone (MISNA) - Šest od deset dječaka bivših vojnika koji su došli u Rim na proslavu Jubileja pronašli su svoje obitelji dok će ostalih četvero biti privremeno usvojeno. Ovu je vijest misijskoj agenciji MISNA priopćio biskup Giorgio Biguzzi. Na proslavi Dječjeg jubileja, koja je održana na Trgu svetog Petra u Rimu 2. siječ- nja, sudjelovalo je i desetero djece bivših vojnika koje je godinama držala mobilizirane gerila u Sijera Leonu a koji su sada smješteni u prostorijama biskupijskih Caritasa u nekoliko mjesta. "Bio sam neizmjerno sretan kada sam vidio ovu djecu među kojima su i dvije djevojčice kako su se vratili svojim obiteljima. Pronaći ćemo i roditelje ostalih četvero. No moramo čekati neko vrijeme jer oni žive u područjima koja još nisu razoružana. Oni će privremeno biti smješteni kod obitelji u Porto Loku. Usprkos brojnosti svojih članova, afričke obitelji su uvijek spremne primiti dijete u svoju sredinu."

UHIĆEN HINDU EKSTREMIST OSUMNJIČEN ZA UBOJSTVO MISIONARA

Indija (MISNA) - Indijska policija uhitila je Dara Singha, opasnog Hindu ekstremista, uz pretpostavku da je odgovoran za nekoliko ubojstava. Među ubojstva za koja ga se tereti jesu i ubojstva Grahama Stainesa, evangeličkog misionara koji je ubijen u siječnju 1999. godine s dvojicom svojih sinova, jednog muslimanskog biznismena ubijenog u kolovozu, te velečasnog Aruna Dasa katoličkog misionara. Sing je uhićen u svome skrovištu na rubu grada Ghauri u indijskoj saveznoj državi Orissa. Ovdje je važno napomenuti da je Human Rights Watch, međunarodna udruga za praćenje poštovanja ljudskih prava, optužila prošlog rujna indijsku vladu zbog otezanja da spriječi nasilje protiv kršćanskih zajednica i da koristi napetosti između pojedinih sekta u političke svrhe. Prema izvještajima američkih humanitarnih organizacija, napadi na kršćane vidno su učestali i pojačali se, prema od dolaska na vlast Hindu nacionalističke Baratina Janata partije.

IZBJEGLICE STRAHUJU OD NASILNOG POVRATKA

Sijera Leone (MISNA) - Izbjeglice iz Sijera Leone, koje su našli sklonište u Gvineji i Liberiji, strahuju da će biti nasilno vraćene u svoje države. Prema nedavnom priopćenju koje je dao UNHCR, nema izvještaja o značajnijem spontanom povratku izbjeglica. Isti izvor kaže da pojedine izbjeglice napuštaju kamp Sinje u kojem borave, prelaze granicu i odlaze do svojih kuća, ali ne zastalno. Odlaze samo da bi izvidili u kakvom stanju su njihove kuće i ponovno se vraćaju u kamp. Više od milijun izbjeglica iz Sijera Leonea još se nije vratilo svojim kućama. Oni su uvjereni da je njihova zemlja još uvijek nesigurna za povratak zbog brojnih naoružanih grupa.

MARŠ MIRA U BUJUMBURI

Burundi (MISNA) - Tisuće ljudi izašlo je na ulice glavnog grada Burundija Bujumburu u subotu 27. siječnja da bi na taj način sudjelovali u neobičnom događaju za zemlju koja je u ratu u maršu za mir. Mnoštvo muškaraca, žena i djece marširalo je ulicama glavnog grada više od dva sata izvikujući: "Stop ratu i pokolju!" Demonstracije, u koje su se uključile i grupe plesača i svirača, preobrazile su grad koji se godinama gušio u strahotama rata u ugodno mjesto boravka. Glazbeni koncert održan je na stadionu u susjednom mjestu Buyenzi. U jednom momentu prisutne je zahvatila neka vrsta transa kada su pjevači i svirači kroz pjesmu izražavali želju da njihova zemlja želi preživjeti prijeteću propast. Nema izvještaja da se u vrijeme marša i koncerta dogodio bilo kakav incident. No važno je spomenuti da niti jedan od političara nije sudjelovao u ovoj manifestaciji. Organizatori demonstracija, članovi civilnih i mirotvornih društava, pozvali su i Nelsona Mandelu, službenog začetnika mirovnih pregovora.

AKO POKUŠAŠ POBJEĆI, UBIT ĆU TE

Uganda (MISNA) - "Ako pokušaš pobjeći, ubit ću te" - riječi su koje je suznih očiju jedva izgovorila visoka mršava dvadeset dvogodišnja djevojka Marija. "Svaki dan iste patnje", dodala je opisujući svoje godine robovanja u kampu Jabulena u Južnom Sudanu. "Terorizirao me je zapovjednik logora, čovjek imenom Palaro. Udarcima me je prisiljavao da mu budem treća žena. Svaki dan sam mu morala donositi vodu za umivanje, služiti mu klečeći na koljenima i ići u krevet s njime kad god je poželio." Neopisiva drama koja se Mariji javljala svake noći u noćnim morama i vraćala je u godine provedene u zarobljeništvu. "Morala sam i pucati, ali nikada nisam nikoga ubila", nastavlja Marija tužnim glasom. "Kada sam bila prisiljena napadati, bacala bih se na zemlju i pucala u zrak." Marija je provela tri i pol godine među pobunjenicima koje predvodi suludi vizionar Joseph Kony koji desetak godina sije smrt u Sjevernoj Ugandi. "Nisam mogla više podnositi takav život i odlučila sam pobjeći. U pola noći sam pobjegla iz kampa s još tri djevojke moje vršnjakinje. Noge me više nisu mogle nositi ali smo išle dalje i stajale samo da nešto pojedemo. Radije bih umrle nego da nas naši progonitelji uhvate. Jele smo samo divlje bobe. Konačno, nakon skoro tjedan dana došle smo do ugandske državne granice." Nakon nebrojenih poteškoća djevojke su se našle pred mogućnošću da se vrate u selo svoga rođenja u pokrajini Kitgum. No Marijinoj patnji nije došao kraj. Marija je zaražena sidom. "Zašto nitko ne mari za tisuće dječaka i djevojčica koje su oteli pobunjenici? Zašto je naša zemlja još uvijek plijen ovih bandita?" s tugom se pita Marija.

Vijesti pripremio Anto Burić

"Hvala ti, Isuse, što si došao k meni.
Budi sa mnom i vodi me kroz cijeli moj život.
Molim te da mi ti budeš nagrada
kada me pozoveš s ovoga svijeta."

Don Anto Batarelo

SUSRET MISIONARA 1999. (7)

Na početku svete mise prisutnima se obratio predvoditelj misnoga slavlja Slobodan Štambuk, biskup hvarski i nacionalni direktor PMD.

"Najprije tebi, naš mladi Petre, naš zajednički pozdrav. Petre Barbariću, koji ovdje počivaš i u čijoj se sjeni želimo danas moliti se Bogu za napredak ovog naroda i zahvaliti za njegovu ljubav prema Crkvi i Bogu. Draga moja braćo i sestre, uzvraćam za pozdrav monsinjora Petra i želim svima vama da vam ovaj susret s našim misionarima i misijskim djelatnicima bude na ohrabrenje. Došli smo ovdje jer vas volimo. Volimo naš narod u bilo kojem kutku ove zemlje naše. Volimo i želimo da on napreduje. Pozdravljam sve vas starije. Ali osobito mi je drago, vi stariji ne zamjerite, što vidim puno mladih lica. Bogu hvala. To je ta nada Crkve, nada našega dragog naroda. Moram priznati da zbog dojma koji mi je ovaj čas u srcu razmišljam: Ma koliko će vas Hrvata katolika biti ovdje u Travniku kada bude proglašen blaženim naš sluga Božji Petar Barbarić. Neka je Bogu hvala za vašu nazočnost i nazočnost naših misionara. U ovoj crkvi u kojoj počivaju posmrtni ostaci sluge Božjega Petra, koji je toliko volio misije, koji je o misijama razmišljao, bio povezan s misionarima. Čitao misijsku literaturu. Pokojni Ante Gabrić puno je puta naglasio da njemu, Petru, duguje svoje veliko svećeničko i misionarsko zvanje."

Umjesto propovijedi za vrijeme mise prisutnima su se obratili neki od misionara govoreći ukratko o svome misijskom djelovanju.

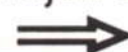
Propovjedaonici pristupa misionar Ante Batarelo pjevajući nešto na jeziku koji nitko od prisutnih nije razumio. Kada je dovršio pjesmu, zaorio se pljesak a don Ante nam je rekao: "Otpjevao sam vam na suahili jeziku: 'Hvala ti, Isuse, što si došao k meni. Budi sa mnom i vodi me kroz cijeli moj život. Molim te da mi ti budeš nagrada kada me pozoveš s ovoga svijeta.' To je poruka svima nama, to je poruka svima koji napuštaju domovinu i odlaze u daleki svijet, u daleke zemlje propovijedati Kristovo evanđelje. Ja sam svećenik splitsko-makarske nadbiskupije i djelujem u Tanzaniji 24 godine. Tanzanija se nalazi na istoku Afrike, na Indijskom oceanu. To je velika zemlja koja ima 990.000 četvornih kilometara, u kojoj živi 120 plemena. Vrlo lijepa i vrlo mirna zemlja. Za nju kažu da je dosada najmirnija zemlja u Africi. Kao što vam je poznato, sve su okolne zemlje s kojima graničimo u ratu. I mi imamo više od 150.000 izbjeglica koji su našli sklonište u Tanzaniji. Prvi misionari su došli u Tanzaniju 1868. godine. U to je vrijeme u Tanzaniji bilo dosta robova. Prvi misionari kada su prolazili tamo gdje su se prodavali robovi stalno su mogli čuti: Bijelče, bijelče, kupi mene da se oslobodim. Tako su prvi misionari bijeli oci počeli djelovati i krštavati u Tanzaniji otkupljujući robove i puštajući ih na slobodu.

Meni je ovo prvi put da sam ovdje u Bosni i Hercegovini i zaista mi je drago da vas s ovoga mjesta mogu pozdraviti i zaželjeti da ostanete čvrsti u svojoj vjeri kao što je bio naš Petar Barbarić."

Nakon njega propovjedaonici pristupa misionar salezijalac o. Ivan Stojanović. Ne pjeva, ali i on govori nešto što nitko ne razumije. Reći će nam da bi to u prijevodu glasilo: "Moj narode, sve vas lijepo pozdravljam", i nastaviti: "Tako mi započinjemo svako slavlje i svaki susret u Gani. Mi salezijanci imamo dvije misije u Gani. Jedna je u centralnom dijelu države a jedna je na jugu. Što radimo? Prva misija ima župu promjera oko 60 kilometara s dvadesetak sela. Mi želimo biti blizu ljudima, posjećivati ih i govoriti im o Isusu. Jako su siromašni i skoro svi nepismeni. Otvorili smo jedan zanatski centar da bi mladi koji imaju dvadeset i više godina mogli doći i učiti, te postati stolari, zidari, krojači, zemljoradnici. U prvoj misiji pomalo se otvara mogućnost rada s djecom koja žive na ulici. Prije godinu dana prešao sam na drugu misiju gdje pokušavam odgajati mladiće koji žele postati salezijanci. Prva faza je njihovo upoznavanja s nama. Oni žive zajedno s nama. Ako im se svidi postati svećenikom salezijancem, ići će dalje. Drugi posao je da i ovdje želimo otvoriti zanatski centar za mladiće s ulice. Puno je mladića koji su otišli sa sela, rekao bi naš narod, s trbuhom za kruhom u želji da pomognu svojim obiteljima. Upali su u zamke ulice: drogu, prostituciju, kriminal i ne mogu dalje. S tim mladićima radimo. Pokušavamo postati njihovi prijatelji i privući ih k Isusu da bismo ih nekako oteli od ulice. Za njih otvaramo zanatski centar sa zanatima pomoću kojih bi kasnije našli posao u gradu. Gana je prostrana država. Ima oko 20 milijuna stanovnika, pedeset plemena i isto toliko domaćih jezika. Ja sam naučio samo jedan. Dok mi radimo tamo, uzdamo se u vaše molitve. Ujedno želimo da i vi ovdje možete živjeti u miru i slozi svoji na svome."

Među sudionicima susreta bila je i sestra Mirjam Penić koja se prisutnima obratila ovim riječim:

"Neobično je da časna sestra propovijeda u prisutnosti tolikog broja svećenika i dvojice biskupa. Ali živimo u vremenu kada se događaju čudesa pa prihvatimo i to kao jedno malo čudo. Čuli ste već moje ime i zemlju gdje radim. To je Demokratska Republika Kongo koja se prije zvala Zair. Dolje sam već 13 godina. Ima nas sedam sestara Hrvatica. Imamo tri Zairke i nekoliko djevojaka koje se pripremaju da budu naše sestre. U Zairu je lijepo, ali u zadnje vrijeme je počeo rat pa je manje lijepo. Ali ide. Računajući na vaše molitve i vašu podršku, izdržavamo. Ono što bih htjela sada na ovome mjestu istaći, a što nam je preuzvišeni naglasio, jest da ovom prigodom damo jedni drugima poticaj. Prolazeći kroz župe u Sarajevu, kroz Novu Bilu i ovdje kod vas, riječ koja se najčešće čuje jest upravo ova koju sam sada rekla: ČUDO BOŽJE: Čudo Božje - snajper je opalio a nije me pogodio, granata je pala ali me nije dohvatila. Čudo Božje da su Hrvati ostali u Bosni. Čudo Božje. I za nas je čudo Božje da živimo u Africi. Mogu iznijeti konkretan primjer. U ratu smo već od 1996. Jednoga dana nalazim se sedamdeset kilometara od kuće. Počeo je rat i vojska koja je pobijeđena bježi. Upadam u jednu skupinu vojnika i hoće mi oteti auto. Nas je bilo petero u autu. Vojnici su otvorili sva vrata, ušli u auto i meni stavili mitraljez na rame i rekli mi da im trebam dati ključeve od auta. Nigdje nikoga a ja na sredini puta. Tu smo se nekako natezali desetak minuta. Nisam im željela prepustiti auto. Odjednom se pred nama stvorio velik kamion. Nisam uopće vidjela odakle je došao. Kada se kamion zaustavio, svi su vojnici izašli iz našeg auta i uskočili u taj kamion i tako smo mi bili oslobođeni. To je bilo 29. listopada 1996., na sam dan kada je bio ubijen naš biskup. Ovo bih željela reći: Trebamo biti stalno budni da prepoznamo ta Božja čuda, da od njih živimo i za njih zahvaljujemo. Svaki od vas u ovom momentu sjeća se nekoga svog čuda koje će ga ponijeti u

budućnost i koje će mu pomoći snositi sve rizike."

Otići iz Travnika a ne pokloniti se posmrtnim ostacima sluge Božjeg Petra Barbarića bio bi neoprostiv propust. A tko bi nas drugi mogao povesti na grob nego prečasni Pero Pranjić koji je imao sreću otkriti pokojnikovo tijelo za koje se nije znalo donedavna. Uz grob sluge Božjega Petra Barbarića prečasni Pero nam priča: "Kada nam je kuća vraćena, dali smo se na veliko čišćenje. Ovdje gdje sada stojimo nije bilo svjetla. Svi su prozori bili zazidani. Čistili smo pri svjetlu svijeća. To je sve bilo u mulju i vodi. Kada je radnik došao do ovog mjesta rekao je: 'Ovdje nešta ima', i pozvao me da bolje pogledam. Slutio sam da bi tu moglo nešto biti. Otpustio sam one druge radnike i nas dvojica smo to raščišćavali. Primijetio sam kosinu koja je redovito na poklopcu škrinje. Što je radnik dalje čistio, sve su se jasnije pokazivale konture sanduka. Rekao sam mu da bi to mogla biti škrinja s tijelom pokojnog Petra Barbarića. Kada smo nakon sat i pol vremena čišćenja bili sigurni da se radi o posmrtnim ostacima pokojnog sluge Božjeg Petra Barbarića, zovnuo sam župnika Pavu Nikolića da sve fotografira. Lijes je bio od cinka, dva milimetra debelog. Zbog vlage koja ovdje vlada lijes je bio protrunuo i već su virili komadići odjeće. Nisam htio ništa dalje činiti bez znanja u biskupiji. Biskupi su u to vrijeme imali zasjedanje Biskupske konferencije u Banjoj Luci. Otišao sam u Banju Luku na sporazum s biskupima. Rekli su mi da lijes s posmrtnim ostacima sklonim u jednu prostoriju i zaključam, što sam i učinio. Poslije je došla komisija u kojoj je bio i provincijal Družbe Isusove. U njihovoj prisutnosti uzeli smo stroj i rasjekli lim i otvorili kovčeg. Kada smo otvorili, vidjeli smo da je ostao sačuvan kompletan habit, kolar, pojas. Dugmad i kopče, kao da su jučer zakopčani. Na lubanji je ostalo kose i kože. Ruke su bile sklopljene na prsima. Uzeli smo novi limeni sanduk i u njega stavili stari i sve skupa u lijep drveni kovčeg. Po crkvenim zakonima, dok ne bude proglašen svetim, pokojnik mora biti pokopan ispod razine tla. Tako smo ga pokopali četvrti put. Umro je i pokopan 1897. na Bojni. Prenesen je u crkvu 1935. Partizani su ga 1950. pokopali na mjesto gdje smo ga nedavno pronašli. I mi smo ga četvrti put pokopali ovdje gdje sada počiva. Isus je imao jedan prazan grob a on ima tri."

Ovdje je inače uvijek voda jer je ovaj dio u visini Lašve. Svijet dolazi, umiva se, uzima vodu i nosi kući. Posebno dolaze djeca i mole se kada prolaze u školu.

Tekst: A. Burić

- Nastavlja se -

HRVATSKI KATOLIČKI RADIO

PRIJATELJI HKR-a ŠKOLUJU BUDUĆE SVEĆENIKE U KAMERUNU

Misijska akcija prijatelja HKR-a

Prijatelji HKR-a, koji dobrovoljnim prilozima pomažu *Hrvatskom katoličkom radiju*, već 18 mjeseci pokazuju da imaju sluha i za misijske potrebe Crkve. U tih godinu i pol, koliko traje misijska akcija prijatelja HKR-a, prikupljeno je ukupno **64.011,00 kuna**. Do studenog 1999. novac smo slali isključivo za školovanje sjemeništaraca u **Kamerunu**, u malo sjemenište kojeg vodi naš misionar *vlč. Karlo Prpić*. Za Malo sjemeništa u biskupiji Ngaundere (Kamerun – Afrika), dosad je prikupljeno ukupno **59.500,00 kuna.** Od studenog 1999. prikupljeni novac smo raspodijelili malo drugačije: malom sjemeništu u Kamerunu i dalje ide najveći dio prikupljenog iznosa u jednom mjesecu (70%), a manji dio (30%) namijenjeno je nekoj drugoj, gorućoj potrebi naših misionara. Tako je tih 30% do sada poslano:

- u studenom 1999. za potrebe sestre Silvine Mužic u indijskoj državi Orissa, stradaloj od poplave,
- u prosincu 1999. za naše misionare u Peruu, koji za široko amazonsko područje osnivaju jednu radio postaju kako bi barem na taj način dospjeli do svojih vjernika koje ne mogu češće obići,
- u siječnju 2000. za sestre karmelićnk u Brazilu, koje skrbe za djecu s ulice.

U veljači 2000. za misijsku akciju, na žiro račun *Hrvatskoga katoličkoga radija*, pristiglo je ukupno **4.222,00 kuna.** Prema spomenutoj razdiobi 70%, odnosno **2.955,40 kuna** poslat ćemo u Kamerun vlč. Karlu Prpiću, a 30%, odnosno ***1.266,60 kuna*** po odluci *Misijske centrale* biti će proslijeđeno don Danku Litriću u Ruandu, kao pomoć majci poginulog Ivana Boska - RV 3/2000., str. 5.

Hvala svim prijateljima *Hrvatskoga katoličkoga radija* koji sudjeluju u ovoj akciji i hvala svim čitateljima ***Radosne vijesti*** koji su pristupili sustavu *Prijatelji HKR-a.*

Želite li i Vi postati prijatelj Hrvatskoga katoličkoga radija nazovite nas na tel. 01/460-99-99, ili svoje podatke pošaljite na adresu: Hrvatski katolički radio, Voćarska 106, 10000 Zagreb.

Jerko Šišić, voditelj sustava *Prijatelji HKR-a*

Prijatelji HKR-a koji su misijskoj akciji pristupili u veljači 2000. (Akcija započela u rujnu 1998.)

Ana Bilas, Tomislava Vrsalović, Marija Matijević, Zvonko Horvat, Ivanka Puž, Nela Horak Williams, Gordana Tomljanović, Jelosavka Senj, Antonio Zrilić, Goran Grkinić, Sergija Stipanov, Goran Novak, Ljubica Paić, Ante Prpić, msgr. Slobodan Štambuk, Igor Čatić, Blaženka Sajko, Ivica Balog, Ana Seleši, Marija Žumberac, Zorica Čengić, Branimir Majčica, Dragan Šimunović, Damir Šoštarić, Ruža Krpeljević, Miroslav Vojvodić, Ivka Bahat, Ljubica Turudić, Darinka Marković, Marija Predrijevac, Dora Užičanin, Jolanda Ćiković, Mira Premužić, Miljenko Devčić, Blaško Filipović, Cecilija Saganić, Dinka Sukalac, Ante Krpan, Marija Justinić, Terezija Jurković, Marija Turk, Josipa Brajković, Jozefina Takalić, Dragica Štimac, Klara Krvavica, Ana Vrček, Đurđica Turković, Anđa Papić, Marijan Pavlek, Josip Maroslavac, Katarina Špernjak, Ivanka Furlanis, Tihomila Etlinger, Paško Ćibarić, Eva Kirchmayer Bilić, Krešo Serdarušić, Josip Tomašić, Zdenko Palčić, Josip Mlinarić, Gabrijel Tomašković, Katarina Špernjak, Kroacija Kučera, Tomislava Vrsalović, Fabijan Slatina, Vesna Dukarić, Katica Bezjak, Ana Mrgan, Danica Cesarec, Mila Šalinović-Karaula, Fanica Mladineo, Marija Uglešić, Ivanka Vojvodić, Matija Lucić, Petar Pavić, Mirjana Nevistić, Stjepan Soldo, Mladen Majcen, Maja Matoković.

Prilikom jubilarne 2000. godine htio sam vam zaželjeti puno toga. Kao i obično. Rekoh da bi ovaj put, radi veličine slavlja, moje želje trebale reći daleko više nego obično. I evo što sam odabrao:

"Naše ponašanje nas obvezuje, ali jednom ispunjeno, izmiče nam, i skupljajući se, veže se i čini našu povijest, no smjer naše osobe ostaje slobodan.

Koga njegova djela ili tuga za prošlim ponekad ne slome? To je jedna od važnih dimenzija djelâ 'obraćenja' koja je predložio Ivan Pavao II. Crkvi, u njezinoj pripremi za Veliki jubilej 2000. ...po molitvi i sakramentima vjere, osobna pogreška može uzeti drugačije značenje u cijelini naše vlastite povijesti, zahvaljujući novim djelima zadovoljštine... Moguće je obnoviti božansko dostojanstvo u tijeku povijesti koja se još piše. S drugim treba računati..." (Bernard BRO)

S Isusom!

Molim vas za oproštenje (brojni su oni koji ovo neće čitati, na žalost) i iskreno se preporučujem - SAČUVAJTE MI VAŠE DRAGO PRIJATELJSTVO. HVALA!

Sretan Božić!

Sveta jubilarna 2000. godina!

Toni Štefan

GORI I IZGORI - Knjiga o našem misionaru ocu Anti Gabriću
Narudžbe: Stjepan Dilber, Palmotićeva 31, Zagreb
Cijena knjige: 35 kuna

Sadržaj knjige: Slovenski i hrvatski misionari u Bengaliji, Biografski presjek života i rada oca Ante Gabrića, o. Ante Gabrić, misionar - navjestitelj Evanđelja, Socijalni apostolat oca Gabrića, o. Ante Gabrić organizira suradnike i dobročinitelje, Misijski pohodi domovini oca Ante Gabrića, Duhovno-asketski lik o. Ante Gabrića, o. Ante Gabrić i euharistija, Psihološki profil oca Ante Gabrića, o. A. Gabrić i zračenje kršćanske vedrine, Portret o. Gabrića, A. Gabrić - apostol Sundarbansa, Završna riječ, Propovijed prigodom svete mise povodom završetka simpozija o o. Anti Gabriću, Razmatranje - molitva - misli oca Ante Gabrića.

ODGOVORI NA PITANJA IZ PROŠLOG BROJA:

1. Našem malom buci u Beninu ime je Aime.
2. Mlađem bratu pokojnog Paskala ime je Amon.
3. Hrvat Pedro u Ekvadoru preziva se Klaić.
4. Drugi dio don Dragine dosjetke je "...drugi Šejtanu."
5. John je posljednji put igrao nogomet 29. srpnja 1990.

NAGRAĐENI:

1. Silvana Milly, Čakovec; 2. Matej Ećimović, Zagreb; 3. Miodrag Vojvodić, Zagreb.

NAGRADNA PITANJA:

1. *Čiji grob su u Travniku posjetili naši misionari?*
2. *Kada su Marijine sestre došle u Benin?*
3. *Što je radio Ivan Bosko Kazungu kada ga je zdrobio kamion?*
4. *Na koga vas u Starom zavjetu podsjeća don Borisova akcija skupljanja rezervi kukuruza?*
5. *Kolika je smrtnost maloljetne djece u Paragvaju?*

Odgovore šaljite na adresu:
MISIJSKA CENTRALA, Voćarska 106, 10000 ZAGREB

RADOSNA VIJEST
MJESEČNI INFORMATIVNI LIST PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA

PRETPLATA I NARUDŽBE
RADOSNA VIJEST
Voćarska 106, 10000 ZAGREB
Tel/faks: 01/46 80 512

GODIŠNJA PRETPLATA
Za tuzemstvo: 60,00 kuna
Za inozemstvo: 35 DEM + avion

KUNSKI RAČUN
Zagrebačka banka dd
30101-620-16
012101-2320441489
U predpolje "Poziv na broj"
Upišite br. 14

DEVIZNI RAČUN
RADOSNA VIJEST
Zagrebačka banka dd - Zagreb
2421982921

Pretplatu i priloge za misije možete slati poštanskom uputnicom na adresu:
Voćarska 106, 10000 ZAGREB

MISIJSKA CENTRALA CRKVE U HRVATA
Voćarska 106, Zagreb
Tel./faks: (01) 46 80 512

GLAVNI UREDNIK
ANTO BURIĆ
Voćarska 106
10000 ZAGREB, tel./faks: 01/46 80 512

UREDNIČKO VIJEĆE
Nacionalno vijeće PMD
Nacionalni direktor PMD
Mons. Slobodan Štambuk
21450 HVAR
Tel. i faks: (00385) 21/741-152
Mobitel: 099-475-152

LEKTURA
Domagoj Grečl

****
TISAK: "STUBA"
****

DAROVATELJI

***... Što god učiniste jednome od ovih najmanjih, meni učiniste* (Mt 25,40)**

MISIJE

Miroslav Babić, Zaprešić (1. mj.) 40,00 * Danijela de Micheli Vitturi, Kaštel Lukšić (1. mj.) 100,00 * Sestre benediktinke, Šibenik (1. mj.) 440,00 * Ana Rešetar, Križevci (1. mj.) 150,00 * Šimica Kovačević-Knežević, Split (1. mj.) 40,00 * Branka Lajić, Velika Gorica (1. mj.) 100,00 * Cecilija Saganić, Mali Lošinj (1. mj.) 40,00 * Petar Pelić, Zagreb (1. mj.) 100,00 * Zorica Palinkaš, Osijek 50,00 * Obitelj Drljača, Velika Gorica 70,00 * Feliks Weber, Podvinje 40,00 * Darka Matičić, Duga Resa 50,00 * Ž. u. Ražine, Šibenik 20,00 * Sestre Kćeri Milosrđa, Zagreb 30,00 * Zdenka Hernla, Zagreb 50,00 * Josip Rajčić, Split 30,00 * Gosp. Hozlinger, Osijek 100,00 * V. V. Dubrovnik 100,00 * Obitelj Barčić, Zagreb 130,00 * Marija Jungabel, Virovitica 500,00 * Marija Batić, Zagreb 40,00 * Josip Demo, Poličnik 120,00 * Margareta Rogina, Zagreb 220,00 * Anton Stipić, Engleska 537,93 * Marija Radočaj, Vel. Gorica 50,00 * Kristina Dvesić, Strizivojna 100,00 * Irena Slišković, Trilj 100,00 * Marija Bartošek sa suradnicima misija, Požega 300,00 * Magica Pavunić, Virje 300,00 * Darinka Marković, Zagreb 200,00 * Antun Jovanovac, Trnava 60,00 * Obitelj Malenovski, V. Gorica 100,00 * Kata Kolarević, V. Gorica 300,00 * Don Mate, Šibenik 100,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * Antonija Grgić, Rijeka 50,00 * Obitelj Lacković, Novi Marof 200,00 * Molitvena zajednica Marijina Pohođenja župe sv. Marka Križevčanina, Zagreb 1.080,00 * Barbara Štefan, Prelog 100,00 * M. D. Dubrovnik 40,00 * Ilija Martić, Njemačka 160,00 * Marija Klarić, Zagreb 30,00 * Zlata Jurenec, Velika Gorica (1. mj.) 140,00 * Don Srećko Dragošević, Split (1. mj.) 190,00 * Službenice Milosrđa, Dubrovnik 40,00 * Marica Klemenčić, Samobor 50,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * M. Brunec, Koprivnica 100,00 * Jelena Vidović, Zagreb 500,00 * Marija Radočaj, V. Gorica 50,00 * D. D. K. Split 300,00 * D. D. K. Split 400,00 * Obitelj Malenovski, V. Gorica 100,00 * N. N. Zagreb 100,00 * Obitelj Nikić, Zell am See, Austrija 260,00 * Ružica i Dragutin Ledinski, Koprivnica 50,00 * Kaja Čabraja, Zagreb 140,00 * Ivica Moharić, Rijeka 50,00 * Katica Kralj, Belovar 50,00 * Danijela de Micheli Vitturi, Kaštel Lukšić 100,00 * Petar Pelić, Zagreb 100,00 * Branka Lajić, V. Gorica 100,00 * Adela Nikolić, Vinkovci 100,00 * N. N. Zagreb 1.000,00.

GLADNI

Stjepan Živković, Zadar (1. mj.) 200,00 * Petar Pelić, Zagreb (1. mj.) 100,00 * Dragica Globlek, Koprivnica 100,00 * Đurđa Pall, Koprivnica 100,00 * Ivan i Alojzija Sopić, Križevci 117,50 * Nikša Đerek, Dubrovnik 50,00 * Slava Pavić, Livno 100,00 * Jelena i Marko Habljak, Zagreb 100,00 * M. K. Stupnik 50,00 * Marija Pižeta, Zagreb 100,00 * Marija Vukojević, Zagreb 100,00 * Marija Smejkan, Zagreb 100,00 * Anto Mikić, Bošnjaci 50,00 * Anton Stipić, Engleska 537,93 * Obitelj Đurin, Velika Gorica 50,00 * Danijela Perhaj, Sračinec 200,00 * Josipa Grubišić, Split 100,00 * Obitelj Gunjević, Zadar 150,00 * Obitelj Škember, V. Gorica 400,00 * Obitelj Đurin, V. Gorica 25,00 * Obitelj Vunek, V. Gorica 40,00 * Dubravka Ilijić, Rijeka 50,00 * Marija Marohnić, Križišće 200,00 * Gordana, Šibenik 100,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * Ana Delić, Zagreb 800,00 * N. N. Sisak 50,00 * Marija i Stanko Turina, Buje 237,80 * Obitelj Tripalo, Daruvar 50,00 * Gordana Knežević, Zagreb 50,00 * Sestre benediktinke, Rab 240,00 * Dubravko, Mia, Josip i Mirna Maros, Ivanja Reka 200,00 * Rozina Blazić, i molivena grupa Trsat-Rijeka 600,00 * Zora Dolar, Buje 50,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * M. Brunec, Koprivnica 100,00 * Ljubica, V. Gorica 100,00 * D. D. K. Split 300,00 * D. D. K. Split 350,00 * Đurđa Pall, Koprivnica 100,00 * Ružica i Dragutin Ledinski, Koprivnica 50,00 * Dragica Globlek, Koprivnica 100,00 * Ivanka Franjić, Bistra 50,00 * Obitelj Basač, Zagreb 100,00 * Ivan Lucin, Zadar 50,00 * Dobročinitelji preko fr Drage Kolimbatovića, Rijeka 1.000,00 * Ana Rešetar, Križevci 150,00 * Petar Pelić, Zagreb 100,00 * Nada Kundid, Split 150,00 * Borko Gunjača, Omiš 200,00 * Hrvatska uprava za ceste - RESTORAN - Zagreb 254,67

GUBAVCI

Renata Ćulumović, Švicarska 464,44 * Anto Mikić, Bošnjaci 200,00 * Anton Stipić, Engleska 537,93 * Irena Slišković, Trilj 100,00 * Vinka Kljaković, Vranjic 300,00 * Gordana Pavlić, Rijeka 50,00 * Dubravko, Mia, Josip i Mirna Maros, Ivanja Reka 200,00 * Irena Slišković, Trilj 100,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00.

MISIONARI

Jozefina Barna, Zagreb 100,00 * Anto Mikić, Bošnjaci 200,00 * Obitelj Drljača, V. Gorica 50,00 * Irena Slišković, Trilj 100,00 * Maja Biljan, Križevci 250,00 * Marija Radočaj, V. Gorica 50,00 * Dragica Šestak, Križevci 100,00 * Ana Vincek, Križevci 100,00 * Marija Mrazović, Križevci 400,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * M. D. Dubrovnik 150,00 * Irena Slišković, Trilj 100,00.

Djelo za širenje vjere

Gordana Pavlić, Rijeka 50,00.

ŠKOLOVANJE DJECE U AFRICI

Ivan i Alojzija Sopić, Križevci 587,50 * Miroslava Matijašec-Kozar, Zagreb 80,00 * N. N. Zadar 1.500,00 * Marko Barić, Zagreb 110,00 * D. D. K. Split 70,00 * D. D. K. Split 100,00 * s. Ilinka Živković, Zagreb 200,00 * Zdenka Mihaljević, V. Gorica 1.200,00 * Ivan i Alojzija Sopić, Križevci 589,60.

NAŠA DJECA U BENINU

Marija Cerčić, Karlovac 600,00 * Darinka Marković, Zagreb 100,00 * A. S. Karlovac 100,00 * N. N. Bjelovar 50,00 * Ž. Šibenik 200,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * Rozina Blazić - Molitvena zajednica Majke Milosti, Trsat - Rijeka 600,00 * Mišo i Đurđica Grundler, Slatina 250,00 * I. M. Sesvete 100,00 * Marija Ružman, V. Gorica 100,00 * OŠ E. Kumičića 6.c, V. Gorica 130,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Maja Biljan, Križevci 50,00 * Margareta Rogina, Zagreb (12. mj. 99.) 200,00 * Prijatelji misija sa vjeroučiteljicom Veronikom Cindrić OŠ Tituša Brezovačkog od 1. do 8. razr., Zagreb 1.320,00 * Marjana Božičević 6.d OŠ T. Brezovačkog, Zagreb 42,35 * Prijatelji misija sa vjeroučiteljicom Marjanom Blažanović OŠ Tituša Brezovačkog, Zagreb: 3.a - 50,00 * 3.c - 160,00 * 3.d - 110,00 * 5.d - 50,00 * Obitelj Mihaljević, Zagreb 100,00 * Sara Novak, Zagreb 100,00 * Šimun i Bartol Gobin, Zagreb 70,00 kn i 10.000 ITL * Jelena Cvitanović, Zagreb 20,00 * Marica Klemenčić, Samobor 50,00 * Luci Sočak, Slovenija 100,00 * D. D. K. Split 70,00 * D. D. K. Split 80,00 * Emilija Novotny, Pula 100,00 * Gordana Miljas, Pula 50,00 * Ivan Kovačić, Split 500,00.

